

Henki-Fennia

FENNIA LIV 2011
Verksamhetsberättelse och bokslut

Henki-Fennia

Henki-Fennia

nna

Henki-Fennia

Innehåll

Fennia Liv Verksamhetsberättelse och bokslut 2011

Verkställande direktörens översikt	4
Styrelsens verksamhetsberättelse	5
Bokslut	7
Resultaträkning	7
Balansräkning	8
Moderbolagets finansieringsanalys	10
Bokslutsprinciper	11
Noter till resultaträkningen och balansräkningen	14
Nyckeltal	26
Formler för beräkning av nyckeltalen	29
Risker och risk- och solvenshantering	30
Styrelsens förslag till hur resultatet ska disponeras	38
Revisionsberättelse	39
Förvaltningsorgan	40

Man vänjer sig vid allt

Förra året konstaterade jag klichéartat i motsvarande skrift att "år 2011 kommer att bli en utmaning". Orsakerna var olika kriser inom ekonomin, miljön och politiken.

Och så blev det. I juli rasade aktiemarknaden och under hösten hördes ingenting nytt från den europeiska fronten. Vid planeringen av 2012 förberedde man sig överallt på en sannolik kris eller recession.

Början av 2012 har dock varit speciell. Världsnyheter har varit lika dåliga som tidigare. Europas stabilitet är fortfarande hotad. Problemen med Finlands hållbarhetsunderskott har inte lösts och BNP har inte börjat öka. Stämningen på placeringsmarknaden har dock varit positiv och understött risktagning. Produktionsnivåerna har stigit. Marknaden har kanske vant sig vid de gamla problemen – till och med blivit led på dem – och den ekonomiska "stormen" har blivit det väder i vilket man lever ett normalt liv.

Anpassningsbehovet inom den offentliga ekonomin ökar till miljarder euro. Även detta år har pensionsskyddet som helhet varit föremål för intresse, och inte enbart på grund av regeringsprogrammets målsättning att förlänga arbetskarriärerna. Krismedvetenhet behövs fortfarande.

I februari 2012 publicerade Europeiska kommissionen en vitbok om pensioner, i vilken den lägger fram flera rekommendationer till sina medlemsländer om pensionssystem. I publikationen föreslås också utveckling av kompletterande pensionssystem via bland annat ekonomiska incitament. Skulle det nu vara rätt tidpunkt för Finland att eliminera hindren i lagstiftningen för bland annat genomförande av pensionssparande med engångsinsättning och pensionssparande utan skatteavdrag?

Trots utmaningarna inom placeringsverksamheten var 2011 verksamhetsmässigt ett mycket bra år för Fennia Liv. Siffrorna i styrelsens verksamhetsberättelse beskriver en verksamhet som utvidgas enligt strategin.

Fennia Livs anställda lyckades utmärkt klara av utmaningarna inom försäljning, kundtjänst och utvecklingsarbete. Tack för ett gott arbete!

Fennias fältorganisation satsade stort på hantering av kundernas personrisker, vilket syns som ökad försäljning av livförsäkringar hos Fennia Liv. Ett tack för detta till både personalen och ledningen på fältet.

Det egna kapitalförvaltningsbolaget – Fennia Kapitalförvaltning Ab – inledde sin verksamhet i oktober och kompletterar Fennia-gruppens servicepaket. Kapitalförvaltningsbolaget ger våra kunder möjlighet att utöka sina tillgångar och möjlighet till likadant placerande som Fennias.

Vårt yrkeskunniga och omfattande nätverk av samarbetspartner när det gäller såväl förvaltning av placeringsobjekt i fondförsäkringar som skapande av kapitalförvaltningslösningar förtjänar också ett ödmjukt tack för ett samarbete som lyckats utmärkt.

SMF-företags och -företagares framgång är viktigt för oss liksom att betjäna dem. Största delen av tillväxten förra året skapades av våra kunders framgång i deras affärsverksamhet. Vi lever i samma takt med våra kunder också i år.

Tack för ert förtroende.

Seppo Rinta
verkställande direktör

Styrelsens verksamhetsberättelse 2011

Försäkringsaktiebolaget Fennia Livs verksamhetsår var tudelat. Bolagets volym ökade kraftigt till följd av en god försäljning och en ökad premieinkomst från beståndet, men på grund av en svår placeringsmiljö minskade bolagets rörelsevinst avsevärt. Bolagets solvensställning är dock fortfarande på en god nivå.

Fennia Liv ägs av Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia med en andel på 60 procent och av Ömsesidiga försäkringsbolaget Pensions-Fennia med en andel på 40 procent.

FÖRSÄKRINGSVERKSAMHET

Fennia Livs premieinkomst ökade med 32 procent till 79,5 miljoner euro (60,2 mn euro), medan branschens premieinkomst minskade med 32 procent, enligt statistik från Finansbranschens Centralförbund. Av bolagets premieinkomst var 49,0 miljoner euro (31,2 mn euro) livförsäkringar och 30,5 miljoner euro (29,0 mn euro) pensionsförsäkringar. Premieinkomsten från fondförsäkringar var 37,8 miljoner euro (23,5 mn euro) och deras andel av bolagets premieinkomst var 48 procent (39 %). Premieinkomsten från försäkringar med fortlöpande premie var 47,4 miljoner euro (44,2 mn euro) och dess andel av den totala premieinkomsten var 60 procent (73 %).

De utbetalda ersättningarna ökade till 61,8 miljoner euro (51,7 mn euro), av vilket återköpen utgjorde 15,1 miljoner euro (10,5 mn euro). Återbetalningarna av sparbelopp utgjorde 4,8 miljoner euro (4,0 mn euro). Totalt utbetalades 29,8 miljoner euro (28,6 mn euro) i pensioner och 8,6 miljoner euro (4,3 mn euro) vid dödsfall och arbetsoförmåga.

Driftkostnaderna ökade till 10,0 miljoner euro (8,4 mn euro). Kostnadsökningen berodde i huvudsak på att utvecklings- och driftkostnaderna för informationssystem ökade. Omkostnadsprocenten sjönk till 116,0 procent (108,1 %). När intäkterna avseende arvoden och provision (kick-backs) beaktas blir driftkostnadsprocenten 104,7 procent (99,7 %).

Den totala avkastningen av försäkringskapitalet som är bundet till bolagets resultat varierade 2011 mellan 3,2

och 4,5 procent beroende på försäkringsgren och kvartal. De beviljade kundåterbärningarna uppgick till 2,3 miljoner euro, av vilka 1,4 miljoner euro finansierades genom att utnyttja den redan tidigare uppkomna ansvarsskulden för extra förmåner. På grund av den låga räntenivån överfördes 2,9 miljoner euro från ansvarsskulden för extra förmåner till ansvarsskulden för räntekomplettering. Dessutom ökades ansvarsskulden med 3,0 miljoner euro (8,0 mn euro) för att komplettera räntesänkningen.

PLACERINGSVERKSAMHET

Nettointäkterna från bolagets placeringsverksamhet enligt gängse värde var 6,8 miljoner euro (43,1 mn euro). Placeringsverksamhetens nettoavkastning på sysselsatt kapital var 1,1 procent (7,2 %). Placeringsstillgångarna enligt gängse värde (inklusive upplupna räntor) var vid årets slut 633 miljoner euro (623 mn euro). Masskuldebrevslån och placeringar i långa räntefonder utgjorde 51 procent av placeringsbeståndet, och penningmarknadsplaceringar och depositioner 12 procent. Aktier, placeringar i aktiefonder och kapitalfonder utgjorde 20 procent och fastighetsplaceringar 17 procent.

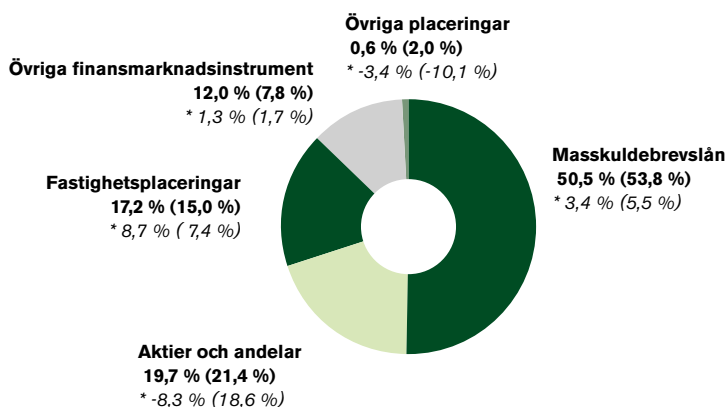
Dessutom uppgick de medel som utgör täckning för fondförsäkringar till 272 miljoner euro (302 mn euro), och nettointäkterna av dem utgjorde -45,6 miljoner euro (42,8 mn euro).

RESULTAT OCH SOLVENS

Bolagets rörelsevinst var 2,9 miljoner euro (19,5 mn euro). Koncernens rörelsevinst var 1,7 miljoner euro (18,9 mn euro).

Bolagets verksamhetskapital var 98,3 miljoner euro (106,0 mn euro) och solvenskapitalet 104,6 miljoner euro (111,6 mn euro). Solvensen i förhållande till ansvarsskulden ligger på en bra nivå. Solvensnivån var 17,4 procent (18,5 %).

FENNIA-LIV, MODERBOLAG
PLACERINGSBESTÅND 31.12.2011
633 MN EURO (623 MN EURO)

Placeringsverksamhetens avkastningsprocent 1,1 % (7,2 %)

**Avkastningsprocent per placeringsslag*

FÖRETAGSLEDNING OCH PERSONAL

Under verksamhetsåret bestod Fennia Livs styrelse av af-färsrådet Eero Lehti (ordförande), filosofie doktor Matti Ruohonen (vice ordförande), vice verkställande direktör Matti Carpén, direktör Eeva Grannenfelt, verkställande direktör Antti Kuljukka och styrelseordförande Antti Vaahto. Styrelsesuppleanter var vice verkställande direktör Eero Eriksson och verkställande direktör Olavi Nieminen. Bolagets verkställande direktör var Seppo Rinta.

Styrelsen sammanträdde sammanlagt 13 gånger under verksamhetsåret. För de ordinarie medlemmarnas del var närvaroprocenten 85 procent och för suppleanternas del 100 procent.

År 2011 hade bolaget i medeltal 47 anställda (42).

KONCERNSTRUKTUR

Fennia-gruppens tjänster utvidgades med ett värdepappersbolag som blev Fennia Livs dotterbolag. Fördraget om bildandet av Fennia Kapitalförvaltning Ab undertecknades den 7 februari 2011. Finansinspektionen beviljade bolaget verksamhetstillstånd för ett värdepappersbolag den 29 september 2011.

I slutet av räkenskapsperioden omfattade koncernen Fennia Liv dessutom 13 fastighetsbolag som ägdes helt av bolaget. Under räkenskapsperioden förvärvades fastigheten Kiinteistö Oy Konalan Ristipellontie 25 i Helsingfors.

RISK- OCH SOLVENSCHANTERING

Grunden för Fennia Livs riskhantering utgörs av de principer för risk- och solvenshantering som styrelserna i Fennias koncernbolag fastställt. Styrmодellen för riskhanteringssystemet bygger på den så kallade modellen med tre försvarslinjer, som beskrivs närmare i bilagan om riskhantering.

En riskhanteringskommitté har tillsatts för koncernens försäkringsbolag för att förbereda, styra och koordinera risk- och solvenshanteringsuppgifter samt för att förmedla information om detta.

Placeringsverksamheten grundar sig på en placeringsplan, som har godkänts av bolagets styrelse, där man bland annat definierar allokeringen av placeringarna samt ansvar och befogenheter för aktörerna i den praktiska placeringsverksamheten. Bolagets risktäckningskapacitet beaktas när allokeringen av placeringarna fastställs.

UTSIKTER FÖR PÅGÅENDE RÄKENSKAPSPERIOD

Fennia Livs affärsverksamhet påverkas avsevärt av det ekonomiska läget för de finländska företagen och SMF-företagen. Ökningen av affärsverksamheten 2011 berodde för sin del på SMF-företagens framgång. Den pågående räkenskapsperiodens utsikter var ännu i slutet av förra året sämre än vad början av året har varit. Visserligen har den recession som hotar den ekonomiska tillväxten ännu inte övervunnits trots många positiva händelser, och därför har man i bolagsverksamheten också förberett sig på eventuella ekonomiska bakslag. Detta syns särskilt vid valet av placeringsverksamhetens risknivå. Dels strävar man efter att utnyttja marknadens rörelser fullt ut, dels är man beredd på att snabbt minska riskerna.

Solvenstillsynsramen Solvens II, som förbereds i EU för närvarande och enligt nuvarande bedömningar tas i bruk 2014, orsakar mycket arbete i bolaget särskilt när det gäller genomförande av riskhantering. Principerna för beräkning av solvensen förnyas på ett betydande sätt och förändrar också livförsäkringsbolagets risktagningsformer i placeringsverksamheten. De nya bestämmelserna kommer också att inverka på prioriteringarna i utbudet av bolagets försäkringsprodukter.

Fennia Kapitalförvaltning, som fick verksamhetstillstånd i slutet av 2011, utvidgar Fennia-gruppens tjänster för kunder och tillhandahåller på så sätt nya möjligheter även för kapitalförvaltning som genomförs med livförsäkring.

Resultaträkning 1.1.2011–31.12.2011

1 000 €	Koncernen 2011	Koncernen 2010	Moderbolaget 2011	Moderbolaget 2010	Noter
FÖRSÄKRINGSTEKNISK KALKYL					
Premieinkomst					
Premieinkomst	79 461	60 165	79 461	60 165	1
Återförsäkrares andel	-760	-528	-760	-528	
	78 701	59 637	78 701	59 637	
Intäkter av placeringsverksamheten	50 539	68 361	50 333	68 136	3, 4
Uppskrivningar av placeringar	1 923	30 061	1 923	30 061	3, 4
Ersättningskostnader					
Utbetalda ersättningar	-61 800	-51 692	-61 800	-51 692	2
Återförsäkrares andel	-	438	-	438	
Förändring i ersättningsansvaret	-6 264	-7 594	-6 264	-7 594	
Ersättningskostnader sammanlagt	-68 064	-58 849	-68 064	-58 849	
Förändring i premieansvaret					
Förändring i premieansvaret	30 655	-58 595	30 655	-58 595	
Driftskostnader	-9 978	-8 405	-9 978	-8 405	5
Kostnader för placeringsverksamheten	-60 792	-16 975	-60 204	-16 098	3, 4
Korrigerig av uppskrivningar av placeringar	-19 206	-762	-19 206	-762	3, 4
Försäkringstekniskt resultat	3 778	14 474	4 160	15 126	
ANNAN ÄN FÖRSÄKRINGSTEKNISK KALKYL					
Övriga intäkter					
Intäkter av värdepappersverksamheten	14				
Övriga kostnader					
Intäkter av värdepappersverksamheten	-843				
Inkomstskatt för den egentliga verksamheten					
Skatt under räkenskapsperioden	-1 295	-445	-1 295	-445	
Skatt under tidigare räkenskapsperioder	5		5		
Latent skatt	705	86			
	-585	-359	-1 290	-445	
Vinst av den egentliga verksamheten			2 870	14 682	
Bokslutsdispositioner					
Förändring i avskrivningsdifferensen			11	-27	
Räkenskapsperiodens vinst	2 364	14 115	2 881	14 654	

Balansräkning 31.12.2011

1 000 €	Koncernen 2011	Koncernen 2010	Moderbolaget 2011	Moderbolaget 2010	Noter
AKTIVA					
Immateriella tillgångar					
Övriga utgifter med lång verkningstid	4 402	985	4 200	985	
Förskottsbetalningar	96	2 857	96	2 857	
	4 498	3 842	4 296	3 842	10
Placeringar					
Fastighetsplaceringar					
Fastigheter och fastighetsaktier	74 038	87 187	54 368	64 901	7
Lånefordringar på företag inom samma koncern			31 748	6 085	
Lånefordringar på ägarintresseföretag	1 541	1 391	1 541	1 391	
	75 579	88 578	87 657	72 377	
Placeringar i företag inom samma koncern					
Dotterbolagsaktier			2 000	-	
Övriga placeringar					
Aktier och andelar	256 372	244 043	256 372	244 043	9
Finansmarknadsinstrument	246 466	261 834	246 466	261 834	
Fordringar på inteckningslån	16 573		850		
Övriga fordringar	2 351		2 351		
Depositioner	6 734	1 200	5 950	1 200	
	528 497	507 077	511 990	507 077	
Placeringar sammanlagt	604 076	595 655	601 646	579 455	6
Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar	270 305	300 154	270 305	300 154	8
Fordringar					
Vid direktförsäkringsverksamhet					
Hos försäkringstagare	726	426	726	426	
Vid återförsäkringsverksamhet	-	438	-	438	
Övriga fordringar	2 309	7 063	2 485	7 775	
	3 035	7 926	3 212	8 639	
Övriga tillgångar					
Materiella tillgångar					
Maskiner och inventarier	490	536	446	536	10
Övriga materiella tillgångar	12	12	12	12	
	503	548	458	548	
Kassa och bank	6 515	15 415	6 230	15 401	
	7 017	15 964	6 688	15 949	
Aktiva resultatregleringar					
Räntor och hyror	4 596	5 304	4 592	5 273	
Övriga aktiva resultatregleringar	2 258	1 773	2 258	1 773	
	6 854	7 077	6 850	7 046	
	895 785	930 619	892 997	915 085	

1 000 €	Koncernen 2011	Koncernen 2010	Moderbolaget 2011	Moderbolaget 2010	Noter
PASSIVA					
Eget kapital					
Aktiekapital	27 751	27 751	27 751	27 751	11
Överkursfond	10 723	10 723	10 723	10 723	
Styrelsens dispositionsmedel	8	8	8	8	
Vinst från tidigare räkenskapsperioder	27 627	13 512	34 323	19 669	
Räkenskapsperiodens vinst	2 364	14 115	2 881	14 654	
	68 474	66 110	75 687	72 806	
Ackumulerade bokslutsdispositioner					
Avskrivningsdifferens			79	90	
Försäkringsteknisk ansvarsskuld					
Premieansvar	398 166	399 553	398 166	399 553	
Ersättningsansvar	141 379	134 743	141 379	134 743	
	539 545	534 296	539 545	534 296	
Ansvarsskuld för fondförsäkringar					
Försäkringsteknisk ansvarsskuld	271 955	301 595	271 955	301 595	14
Skulder					
Av direktförsäkringsverksamhet	360	255	360	255	
Latenta skatteskulder	4 232	4 942			
Övriga skulder	9 348	21 715	3 616	4 361	12
	13 940	26 912	3 976	4 615	
Passiva resultatregleringar					
	1 872	1 706	1 756	1 683	
	895 785	930 619	892 997	915 085	

Moderbolagets finansieringsanalys

1 000 €	2011	2010
Rörelseverksamhetens kassaflöde		
Vinst av den egentliga verksamheten		
före extraordinära poster	2 870	14 682
Korrektivposter:		
Förändring i den försäkringstekniska ansvarsskulden	-24 391	66 189
Nedskrivningar och uppskrivningar		
av placeringar	43 593	-32 966
Avskrivningar enligt plan	472	331
Övriga korrektivposter	3 593	-25 851
Kassaflöde före förändring i rörelsekapitalet	26 137	22 385
Förändring i rörelsekapitalet		
Minskning/ökning av kortfristiga räntefria rörelsefordringar	-117	1 251
Ökning av kortfristiga räntefria skulder	-223	486
Rörelseverksamhetens kassaflöde före		
finansiella poster och skatter	25 796	24 123
Betalda räntor och betalningar för rörelseverksamhetens		
övriga finansiella kostnader	2	3
Betalda direkta skatter	-2 063	-92
Rörelseverksamhetens kassaflöde	23 735	24 034
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringar i placeringar (exkl. likvida medel)	-29 766	-42 759
Överlåtelseinkomster av placeringar (exkl. likvida medel)	-2 305	26 293
Investeringar i och överlåtelseinkomster av materiella och		
immateriella tillgångar samt av övriga tillgångar (netto)	-835	-878
Investeringarnas kassaflöde	-32 906	-17 345
Förändring i likvida medel	-9 170	6 689
Likvida medel vid räkenskapsperiodens början	15 401	8 712
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut	6 230	15 401
	-9 170	6 689

Bokslutsprinciper

Bokslutet har upprättats enligt bokföringslagen och lagarna om aktiebolag och försäkringsbolag samt i enlighet med beslut, föreskrifter och anvisningar från de myndigheter som övervakar försäkringsbolagen.

PLACERINGARNAS BOKFÖRINGSVÄRDE

Byggnader och konstruktioner tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften med avdrag för avskrivningarna enligt plan eller till ett lägre gängse värde. Fastighetsaktier samt mark- och vattenområden tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften eller till ett lägre gängse värde.

Aktier och andelar som ingår i placeringarna tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften eller till ett lägre gängse värde. Aktier och andelar som hänför sig till anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsutgiften eller till ett lägre gängse värde om värdesänkningen anses bestående. Anskaffningsutgiften beräknas med hjälp av medelpriset.

Finansmarknadsinstrument tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften. Differensen mellan deras nominella värde och anskaffningsutgift periodiseras bland räntetäckningarna eller som avdrag för dessa under finansmarknadsinstrumentens löptid. Motposten bokförs som en ökning eller minskning av anskaffningsutgiften. Anskaffningsutgiften beräknas med hjälp av medelpriset. Värdeförändringar till följd av fluktuationer i räntenivån har inte bokförts. Nedskrivningar i anslutning till emittentens kreditvärdighet bokförs i resultatet.

Lånefordringar och depositioner tas i balansräkningen upp till det nominella värdet eller till ett bestående lägre sannolikt värde än detta.

De nedskrivningar som tidigare gjorts av placeringar återförs till placeringarnas värde på ett sådant sätt att de påverkar resultatet till den del som det gängse värdet överstiger bokföringsvärdet.

Derivatinstrument används i första hand till att skydda placeringsportföljerna. Derivatet bokförs dock som icke-skyddande derivatkontrakt. Vinster och förluster som uppkommit under räkenskapsperioden till följd av att derivatkontrakt stängts eller förfallit har bokförts som intäkter eller kostnader för räkenskapsperioden. Den negativa differensen mellan det gängse värdet för ett icke-skyddande derivatkontrakt och ett högre bokföringsvärde/en högre avtalskurs bokförs som kostnad. Orealiserade intäkter bokförs inte.

Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar värderas till gängse värde.

BOKFÖRINGSVÄRDE FÖR ANNAN EGENDOM ÄN PLACERINGAR

Som övriga utgifter med lång verkningstid har utgifter för totalrenovering av lägenheter och för planering av datasystem aktiverats. Dessa och inventarier tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften med avdrag för avskrivningar enligt plan.

Premiefordringar tas i balansräkningen upp till det sannolika värdet och övriga fordringar till det nominella värdet eller till ett bestående lägre sannolikt värde.

AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN

Avskrivningar enligt plan görs som lineära avskrivningar på anskaffningsutgiften baserade på ekonomisk verkningstid. De uppskattade avskrivningstiderna är i genomsnitt följande:

Dataprogram	5–7 år
Utgifter för planering av datasystem	5–7 år
Övriga utgifter med lång verkningstid	5–10 år
Kontors-, affärs- och industribyggnader	20–50 år
Beståndsdelar i byggnader	10–20 år
Transportmedel och datautrustning	3–5 år
Kontorsmaskiner och -inventarie	7 år

UPPSKRIVNINGAR AV PLACERINGAR

Uppskrivningar av placeringar som hänför sig till placeringstillgångar och till placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar samt korrektivposter till uppskrivningarna bokförs så att de inverkar på resultatet.

PLACERINGARNAS GÄNGSE VÄRDE

Fastigheternas gängse värden fastställs årligen fastighetsvis med utgångspunkt i beräkningar av bolagets egna experter. I bokslutet har en försiktig värdering tillämpats. I situationer där den rätta nivån på en försiktig värdering har behövt säkerställas har man låtit göra utomstående värderingar av fastigheternas gängse värden. Värderingarna har då gjorts av ett landsomfattande bolag som vid sidan av sin övriga verksamhet specialiserat sig på fastighetsvärdering.

För noterade värdepapper och för sådana värdepapper som har en marknad används som gängse värde årets sista tillgängliga köpkurs för fortlöpande handel, eller om den saknas, den sista avslutskursen. Som gängse värde för värdepapper som inte noteras används det sannolika överlåtelsepriset, den återstående anskaffningsutgiften eller ett

substansvärde. Som gängse värde för kapitalinvesteringssfonderna har tillämpats anskaffningsutgiften eller de värderingar som förvaltningsbolaget uppgett om fondens gängse värde.

Derivatkontrakt värderas till gängse värde på bokslutsdagen. Från verksamhetskapalet avdras eventuell maximiförlust för icke-skyddande derivatkontrakt.

Som gängse värde för fordringar tillämpas det nominella värdet eller ett lägre sannolikt värde.

POSTER I UTLÄNSK VALUTA

Affärstransaktioner i utländsk valuta bokförs enligt transaktionsdagens kurs. Fordringar och skulder i utländsk valuta liksom gängse värde för placeringar har i bokslutet omvandlats till euro enligt Europeiska centralbankens kurs på bokslutsdagen. Kursdifferenser som uppkommit under räkenskapsperioden och vid bokslutet bokförs som korrigeringsposter till de berörda inkomsterna och utgifterna eller som intäkter och kostnader av placeringsverksamheten om kursdifferenserna hör till finansieringstransaktioner.

ARRANGEMANG FÖR PERSONALENS PENSIONER

Pensionsskyddet för personalen har ordnats genom ArPL-försäkringar i Ömsesidiga försäkringsbolaget Pensions-Fennia. Pensionsförsäkringspremierna bokförs i resultaträkningen enligt prestationsprincipen. Bolagets hela personal omfattas dessutom av en premiebaserad tilläggs pensionsförsäkring, som har tecknats hos Försäkringsaktiebolaget Fennia-Liv.

ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH HANTERING AV LATENTA SKATTER

Lagstiftningen gör det möjligt att bokföra frivilliga reserver samt avskrivningar som överskrider planen. I koncernbolagens bokslut avdras inte den latent skatteskulden från ackumulerade bokslutsdispositioner, fonderade uppskrivningar och värderingsdifferenser på placeringar. Intäktsförda uppskrivningar är skattepliktig inkomst. Latenta skattefordringar till följd av periodiseringsdifferenser i bokföring och beskattning har inte tagits upp i koncernbolagens bokslut. Koncernbolagen har inte motsvarande latent skatteskulder. I koncernbokslutet har skatteskulder till följd av konsolideringsåtgärder bokförts.

I koncernbokslutet har den ackumulerade avskrivningsdifferensen delats upp i ändring i den latent skatteskulden och i räkenskapsperiodens resultat samt i latent skatteskuld och i eget kapital. Den tillämpade skattesatsen är 24,5 procent (26 %).

ANSVARSSKULD

Vid beräkning av ansvarsskulden följs både lagen om försäkringsbolag och social- och hälsovårdsministeriets och

Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar.

Vid försäkringar som är bundna till placeringarnas värdeutveckling (fondförsäkringar) används ingen beräkningsränta. För övriga försäkringar beräknas ansvarsskulden per försäkring, och den beräkningsränta som tillämpas varierar enligt följande:

- För den individuella liv- och pensionsförsäkringen inklusive kapitaliseringsavtal tillämpas en beräkningsränta på 4,5 procent på avtal som börjat gälla före 1.1.1999, 3,5 procent på avtal som börjat gälla efter 1.1.1999 och 2,5 procent på avtal som börjat gälla efter 1.3.2003. I en del av kapitaliseringsavtalen är beräkningsräntan 2 procent eller 1 procent.
- För den icke forbundna grupp pensionsförsäkringen är beräkningsräntan 3,5 procent. För ansvarsskuld som ackumulerats före 1.1.1999 har den ändrade beräkningsräntans (från 4,25 procent till 3,5 procent) effekt aktiverats i ansvarsskulden och den kommer att avskrivas i jämna belopp under 15 års tid. För grupp pensionsförsäkringar som börjat gälla efter 1.1.2011 är beräkningsräntan 2 procent.
- För att uppfylla räntekravet på 4,5 och 3,5 procent för pensions- och sparförsäkringar kompletterades ansvarsskulden såväl under räkenskapsåret som i de tidigare boksluten. Ansvarsskulden för räntekomplettering var cirka 24,1 miljoner euro 31.12.2011. Genom att upplösa ansvarsskulden för räntekomplettering är det årliga avkastningskravet i beräkningsgrunden för detta bestånd 3,2 procent under de närmaste åren.

För de individuella pensionsförsäkringar som börjat gälla före 1.1.2010 har den aktiverade anskaffningsutgiften dragits av från premieansvaret. Amorteringstiden för denna s.k. zillmering bestäms per försäkring och är högst sju år. Zillmeringen har fastslagits på ett sådant sätt att de belastningar som motsvarar försäkringarna räcker till för framtida amorteringar.

SKÄLIGHETSPRINCIPEN

Enligt 13 kap. 2 § i lagen om försäkringsbolag ska livförsäkringsbolag tillämpa den s.k. skälighetsprincipen i fråga om sådana försäkringar som enligt försäkringsavtalet berättigar till extra förmåner som utdelas enligt de överskott som försäkringarna eventuellt avkastar. Denna princip förutsätter att en skälig del av det överskott som dessa försäkringar avkastar i form av extra förmåner ska återföras till de aktuella försäkringarna, om detta inte förhindras av solvenskraven.

Fennia Livs mål är att på lång sikt ge försäkringskapitalet i de försäkringar som är berättigade till utdelning av överskottet en bruttoavkastning som motsvarar minst den riskfria räntan. Försäkringens duration och återköpsrätt beaktas då de extra förmånerna delas ut. Beloppet på avkastningen

som utdelas bestäms utifrån de långsiktiga nettointäkterna från bolagets placeringar.

Med försäkringens totalränta avses försäkringsavtalets beräkningsränta och den tilläggsränta som ska gottskrivas det aktuella avtalet. I beloppet av den tilläggsränta som gottskrivas försäkringen tas avtalets beräkningsräntenivå i beaktande. När bolagets nettointäkter från placeringar är låga sänks nivån på de extra förmånerna. Totalräntan på försäkringar med en lägre beräkningsränta kan då underskrida den högsta beräkningsräntan. När placeringarnas nettoavkastning är hög, kan försäkringar med en lägre beräkningsränta få en högre totalränta än försäkringar med en högre beräkningsränta.

När det gäller nivån på de extra förmånerna strävar vi efter kontinuitet, vilket betyder att överskottet från placeringsintäkterna kan periodiseras till att utdelas som en extra förmån till den berörda gruppen försäkrade under kommande år.

I förhållande till övriga försäkringsbolag och andra former av lågriskplaceringar strävar bolaget efter konkurrenskraftiga extra förmåner.

Nivån på de extra förmånerna begränsas av avkastningskraven som ägarna har fastställt för kapitalet samt av bolagets solvensmål. Ett sådant solvensmål uppställs att alla solvensgränser som lagstiftarna förutsätter överskrids och att bolaget kan ta risker i sin placeringsverksamhet i den mån som placeringsplanen förutsätter för att det årligen fastställda avkastningsmålet ska uppnås.

Fennia Livs styrelse fastställer tilläggsräntan kvartalsvis på förhand. Beloppet på de kommande extra förmånerna kan dock ändras även under kvartalet om solvensen eller den allmänna marknadssituationen förutsätter det.

I risklivförsäkringarna tillämpas den så kallade skälighetsprincipen i dödsfallsskyddet för namngivna försäkringsgrupper i form av höjda ersättningsbelopp.

Målen för de extra förmånerna är inte bindande och inte en del av försäkringsavtalet som tecknas mellan bolaget och försäkringstagaren. Målen för de extra förmånerna gäller tills vidare och bolaget förbehåller sig rätten att ändra dessa mål.

HUR SKÄLIGHETSPRINCIPEN UPPFYLLDES 2011

De extra förmåner som Fennia Liv delade ut 2011 motsvarar de mål som bolaget uppställt i sin skälighetsprincip. Avkastningen som utdelas till försäkringarna bestäms utifrån de långsiktiga nettointäkterna från bolagets placeringar. När det gäller nivån på de extra förmånerna strävar vi efter kontinuitet, vilket betyder att överskottet från placeringsintäkterna kan periodiseras till att utdelas som en extra förmån till den berörda gruppen försäkrade under kommande år. År 2011 blev bolagets placeringsavkastning låg. Genom att upplösa den ansvarsskuld som under tidigare år reserverats för extra förmåner och för räntekomplettering kunde man dock gottskriva försäkringar tilläggsränta utöver försäkringsränta 2011. Den riskfria räntan har varit låg för såväl korta räntor

som långa statslån ända sedan 2009. Den totalränta som Fennia Liv gottskrivit har tydligt överskridit den motsvarande placeringstidens riskfria ränta 2009–2011. Försäkringens duration och återköpsrätt har beaktats då de extra förmånerna delas ut. Därför har den totalränta som gottskrivas pensionsförsäkringarna vanligen varit lite högre än den ränta som gottskrivas sparförsäkringarna. Tabellen nedan visar Fennia Livs totalräntor som gottskrivits 2011.

TOTALRÄNTA FÖR RÄNTEBÄRANDE FÖRSÄKRINGAR 2011

Beräkningsränta	Individuell spar-försäkring	Individuell pensions-försäkring	Grupp-pensions-försäkring	Kapitaliserings-avtal
4,50 %	4,50 %	4,50 %		
3,50 %	3,65 %	3,95 %	3,95 %	3,50 %
2,50 %	3,63 %	3,95 %		3,43 %
2,00 %			3,95%	3,43 %
1,00 %				3,43 %

KONCERNBOKSLUT

I Fennia Livs koncernbokslut har alla de dotterbolag tagits med där moderbolaget direkt eller indirekt har över hälften av rösträtten. Fennia Kapitalförvaltning Ab (100 procents ägarandel), som bildades 2011, är ett nytt dotterbolag. De övriga 13 dotterbolag (17 bolag 2010) som tagits med i koncernen är alla fastighetsbolag.

Koncernbokslutet har upprättats som en sammanställning av moderbolagets och dotterbolagens resultaträkning, balansräkningar och noter. Bolagens interna fordringar och skulder, intäkter och kostnader, vinstutdelning samt inbördes aktieinnehav har eliminerats. Inbördes aktieinnehav har eliminerats genom förvärvsmetoden. Den koncernaktiva som hänför sig till anläggningstillgångsposter avskrivs enligt avskrivningsplanen för den berörda anläggningstillgångsposten. Koncerngoodwill som inte har hänförs har avskrivits i sin helhet.

KONCERNBOLAGEN 31.12.2011

Försäkringsaktiebolaget Fennia Livs koncernbokslut inkluderar som nya dotterbolag

Fennia Kapitalförvaltning Ab
Kiinteistö Oy Konalan Ristipellontie 25

Koncernbokslutet inkluderar följande dotterbolag

Kiinteistö Oy Kalevankatu 9
Kiinteistö Oy Teohypo
Kiinteistö Oy Espoon Niityrinne 1
Kiinteistö Oy Kaakkurin Liikekeskus
Kiinteistö Oy Vaajakosken Varaslahdentie 6
Kiinteistö Oy Sellukatu 5
Kiinteistö Oy Vasaraperän Liikekeskus
Kiinteistö Oy Koivuhaanportti 1-5
Kiinteistö Oy Mikkelin Hallituskatu 1
Kiinteistö Oy Vasaramestari
Asunto Oy Jyväskylän Jontikka 2
Asunto Oy Tampereen Vuoreksen Puistokatu 76

Noter till resultaträkningen och balansräkningen

1000 €	2011	2010
1. PREMIEINKOMST		
Direktförsäkring		
Från hemlandet	79 444	60 148
Återförsäkring	17	17
Premieinkomst före återförsäkrars andel	79 461	60 165
Poster som avdragits från premieinkomsten		
Kreditförluster på premiefordringar	12	14
Premieinkomst av direktförsäkring		
Livförsäkring		
Individuell livförsäkring med fondanknytning	23 703	11 682
Annan individuell livförsäkring	10 203	7 863
Kapitaliseringsavtal med fondanknytning	4 773	1 909
Annat kapitaliseringsavtal	1 278	1 527
Arbetslagarnas grupplivförsäkring	5 358	4 320
Annan grupplivförsäkring	3 678	3 898
	48 993	31 198
Pensionsförsäkring		
Individuell pensionsförsäkring med fondanknytning	5 973	6 520
Övrig individuell pensionsförsäkring	9 340	9 808
Grupppensionsförsäkring med fondanknytning	3 392	3 382
Annan grupppensionsförsäkring	11 746	9 240
	30 451	28 951
	79 444	60 148
Fortlöpande premier	47 442	44 200
Engångspremier	32 002	15 948
	79 444	60 148
Premier från avtal som berättigar till återbäring	41 603	36 656
Premier för fondförsäkringar	37 841	23 493
	79 444	60 148

1000 €	2011	2010
2. UTBETALDA ERSÄTTNINGAR		
Direktförsäkring		
Livförsäkring	29 467	21 424
Pensionsförsäkring	32 333	30 268
Utbetalda ersättningar sammanlagt	61 800	51 692
Av vilka:		
Återköp	15 135	10 459
Återbetalning av sparsumma	4 814	3 999
Övriga	41 851	37 237
	61 800	51 695
Fondförsäkringarnas andel av utbetalda ersättningar	19 178	9 486
Extra förmåner inom livförsäkring		
Återbäringarnas och rabatternas effekt på det försäkringstekniska resultatet	855	1 846
Ändring i ansvaret för framtida extra förmåner under räkenskapsperioden	-4 313	1 505

I bokslutet 31.12.2011 överfördes 3 000 000 euro från resultatet för att finansiera beräkningsräntan.

Dessutom överfördes den återstående del av ansvarsskulden för extra förmåner som uppstod vid överföring av Novos bestånd, 2 871 987 euro, till ansvarsskulden för räntekompletteringen för att finansiera individuella pensionsförsäkringar och beräkningsräntan för sparförsäkringar.

Av de extra förmåner som delades ut 2011 finansierades 1 440 819 euro från ansvarsskulden för extra förmåner.

Av den individuella pensionsförsäkringens beräkningsränta på 4,5 procent finansierades en andel på 1 procent från ansvarsskulden för räntekompletteringen, 1 537 312 euro, och av beräkningsräntan för både gruppensionsförsäkringen och den individuella pensionsförsäkringen finansierades en andel på 0,3 procent från ansvarsskulden för räntekompletteringen, 1 093 684 euro.

De extra förmåner på 2 295 650 euro som gottskrevs försäkringar 2011 motsvarade räkenskapsperiodens mål för extra förmåner.

De extra förmåner på 2 341 226 euro som gottskrevs försäkringar 2010 motsvarade räkenskapsperiodens mål för extra förmåner.

Ansvaretskulden för de extra förmåner som ackumulerats under tidigare år upplöstes med 495 026 euro.

Under räkenskapsperioden överfördes dessutom 2 000 000 euro till ansvarsskulden för extra förmåner.

1000 €	2011	2010
3. SPECIFIKATION AV NETTOINTÄKTERNA AV PLACERINGSVERKSAMHETEN		
Intäkter av placeringsverksamheten		
Intäkter av fastighetsplaceringar		
Ränteintäkter		
Från företag inom samma koncern	273	28
Från övriga företag	114	111
	387	139
Övriga intäkter	7 572	7 649
	7 959	7 788
Intäkter av övriga placeringar		
Dividendintäkter	6 327	6 973
Ränteintäkter	10 498	11 536
Övriga intäkter	1 566	1 543
	18 392	20 052
Sammanlagt	26 351	27 840
Återförda nedskrivningar	1 131	5 287
Försäljningsvinster	22 850	35 009
Sammanlagt	50 333	68 136
Kostnader för placeringsverksamheten		
Kostnader för fastighetsplaceringar		
Till företag inom samma koncern	-2 986	-3 460
Till övriga företag	-2 160	-751
	-5 146	-4 211
Kostnader för övriga placeringar	-2 463	-1 554
Räntekostnader och övriga kostnader för främmande kapital	2	3
Sammanlagt	-7 607	-5 761
Nedskrivningar och avskrivningar		
Nedskrivningar	-27 441	-1 620
Försäljningsförluster	-25 155	-8 717
Sammanlagt	-60 204	-16 098
Nettointäkter av placeringsverksamheten före uppskrivningar och korrigeringar av dessa	-9 871	52 038
Uppskrivningar av placeringar	1 923	30 061
Korrigerings av uppskrivningar av placeringar	-19 206	-762
	-17 283	29 299
Nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen	-27 154	81 337

1000 €	2011	2010
4. FONDFÖRSÄKRINGARNAS ANDEL AV NETTOINTÄKTERNA AV PLACERINGSVERKSAMHETEN I RESULTATRÄKNINGEN		
Intäkter av placeringsverksamheten	5 592	13 912
Kostnader för placeringsverksamheten	-13 652	-1 610
Nettointäkter av placeringsverksamheten före uppskrivningar och korrigerig av dessa samt nedskrivningar och återförda nedskrivningar	-8 059	12 302
Uppskrivningar av placeringar	1 923	30 061
Korrigerig av uppskrivningar av placeringar	-19 206	-762
Nedskrivningar	-20 341	-854
Återförda nedskrivningar	73	2 078
Nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen	-45 610	42 825

1000 €	2011	2010
5. SPECIFIKATION AV DRIFTSKOSTNADER		
Specifikation av driftskostnaderna i resultaträkningen		
Utgifter för anskaffning av försäkringar		
Provisioner för direktförsäkring	649	736
Övriga utgifter för anskaffning av försäkringar	2 986	3 246
Utgifter för anskaffning av försäkringar sammanlagt	3 635	3 982
Kostnader för handläggning av försäkringar	4 739	3 171
Administrationskostnader	1 638	1 340
Provisioner för avgiven återförsäkring	-34	-88
Sammanlagt	9 978	8 405
Totala driftskostnader enligt funktion		
Utbetalda ersättningar	334	282
Driftskostnader	9 978	8 405
Kostnader för skötsel av placeringsverksamheten	1 177	1 017
Sammanlagt	11 489	9 704
Funktionsspecifika avskrivningar enligt plan		
Utbetalda ersättningar	16	7
Driftskostnader	364	233
Kostnader för skötsel av placeringsverksamheten	92	91
Sammanlagt	472	331
Specifikation av personalkostnader, personalen och medlemmarna i de olika organen		
Personalkostnader		
Löner och arvoden	2 802	2 725
Pensionskostnader	608	483
Övriga lönebikostnader	182	157
Sammanlagt	3 592	3 365
Löner och arvoden till ledningen		
Styrelsen och verkställande direktören	350	313
Pensionsåldern för verkställande direktören bestäms enligt ArPL.		
Antal anställda i genomsnitt under räkenskapsperioden		
Kontorspersonal	28	23
Försäljningspersonal	19	19
Sammanlagt	47	42
Revisorns arvoden		
Revision	20	21
Skatterådgivning	10	
Sammanlagt	31	21

1000 €	Placeringar 31.12.2011			Placeringar 31.12.2010		
	Återstående anskaffningsutgift	Bokförings- värde	Gångse värde	Återstående anskaffningsutgift	Bokförings- värde	Gångse värde
6. GÅNGSE VÄRDE OCH VÄRDERINGSDIFFERENS FÖR PLACERINGAR						
Fastighetsplaceringar						
Fastighetsaktier i företag inom samma koncern	45 115	45 115	48 758	57 416	57 416	61 156
Fastighetsaktier i ägarintresseföretag	2	2	2	2	2	2
Övriga fastighetsaktier	9 251	9 251	9 251	7 484	7 484	7 484
Lånefordringar på företag inom samma koncern	31 748	31 748	31 748	6 085	6 085	6 085
Lånefordringar på ägarintresseföretag	1 541	1 541	1 541	1 391	1 391	1 391
Placeringar i företag inom samma koncern						
Aktier och andelar	2 000	2 000	2 000			
Övriga placeringar						
Aktier och andelar	256 372	256 372	275 698	244 043	244 043	274 961
Finansmarknadsinstrument	246 466	246 466	250 572	261 834	261 834	265 870
Fordringar på inteckningslån	850	850	850			
Övriga lånefordringar	2 351	2 351	2 351			
Depositioner	5 950	5 950	5 950	1 200	1 200	1 200
	601 646	601 646	628 721	579 455	579 455	618 148
I den återstående anskaffningsutgiften för finans- marknadsinstrument ingår skillnaden mellan det nominella värdet och anskaffningspriset, periodiserad som ränteintäkter eller som en minskning av dessa						
				-2 764		
Värderingsdifferens (differensen mellan gångse värde och bokföringsvärde)			27 074			38 694
Värderingsdifferensen i icke-skyddande derivatkontrakt						6

1000 €

Fastigheter och fastighetsaktier

7. FÖRÄNDRINGAR I FASTIGHETSPLACERINGAR

Anskaffningsutgift 1.1	67 617
Ökningar	3 950
Minskningar	-15 948
Anskaffningsutgift 31.12	55 619
Nedskrivningar 1.1	-2 715
Ackumulerade nedskrivningar av minskningar och överföringar	1 464
Nedskrivningar 31.12	-1 251
Bokföringsvärde 31.12	54 368

PLACERINGAR I FÖRETAG I SAMMA KONCERN OCH I ÄGARINTRESSEFÖRETAG

Anskaffningsutgift 1.1	-
Ökningar	2 000
Anskaffningsutgift 31.12	2 000
Bokföringsvärde 31.12	2 000

FORDRINGAR

Övriga fordringar

På företag inom samma koncern 805

8. PLACERINGAR SOM UTGÖR TÄCKNING FÖR FOND FÖRSÄKRINGAR 31.12.2011

1000 €	2011		2010	
	Ursprunglig anskaffningsutgift	Gångse värde	Ursprunglig anskaffningsutgift	Gångse värde
Aktier och andelar	246 929	238 698	242 769	280 802
Finansmarknadsinstrument	21 785	20 442	12 018	12 702
Depositioner	3 954	3 960	-	-
Kassa och bank	7 205	7 205	6 650	6 650
Sammanlagt	279 873	270 305	261 437	300 154
Placeringar som motsvarar ansvarsskulden för fondförsäkringar	279 873	270 305	261 437	300 154
I kassa och bank och motsvarande fordringar ingår nettopremier för betalda försäkringar som är i kraft vid bokslutstidpunkten och som ännu inte har placerats		1 650		1 440

1000 €	Andel av samtliga aktier %	Bokföringsvärde 31.12.2011	Gångse värde 31.12.2011
9. INNEHAV I ÖVRIGA FÖRETAG			
Inhemskas aktier			
Fortum Abp	0,0113	1 656	1 656
Kemira Oyj	0,0418	595	595
Arenna Oy	13,5811	885	2 214
Avara Oy	8,5089	5 901	7 845
Holiday Club Resorts Oy	1,9466	1 000	1 000
Terveysrahasto Oy	3,2201	536	569
Uudenmaan Pääomarahasto Oy	13,2193	1 929	1 929
Övriga		5 602	5 753
		18 104	21 561
Utländska aktier			
Nordea Bank AB		738	747
Royal Dutch Shell Plc		508	712
StatoilHydro ASA		500	528
K III Sweden AB		915	931
Övriga		2 458	2 532
		5 120	5 451
Andelar i placeringsfonder			
Aktia America B		912	988
Aktia Em Mrkt Local Currency Bond+ D		4 013	4 385
Aktia Em Mrkt Local Currency T-Bill		1 001	1 006
Aviva Investors SICAV-Global High Yield Bond I		3 000	3 007
BGF Euro-Markets A2 EUR		3 611	3 611
Bluebay Emerg. Mkt Corporate Bond Fund		7 000	7 350
eQ Emerging Dividend Units		1 000	1 082
Evli Aktieindexfond Sverige		2 731	2 731
Evli Corporate Bond B (Kasvu)		13 566	14 223
Evli Emerging Markets Equity B		11 926	11 926
Evli Europe B (Kasvu)		1 000	1 012
Evli European High Yield B		6 075	7 106
Evli European Investment Grade B		12 996	13 008
Evli Greater Russia B (Kasvu)		538	538
Evli Pohjois-Amerikka B		6 960	7 042
Evli Ruble Debt B		1 319	1 319
Evli Swedish Small Selection B		1 562	1 562
Evli Tavoitekorko B (Kasvu)		9 094	9 661
Fidelity Active Strategy - Emerging Markets Fund		1 998	1 998
Fidelity Active Strategy - Europe Fund		1 005	1 160
Fondita Nordic Micro Cap B		1 475	1 475
Fourton Odysseus		2 027	2 433
G S GI H Yield - Euro Hedg CI		7 060	7 060
Goldman Sachs Global Emerging Markets Debt Loc port E acc		5 855	5 855
Handelsbanken Europa Selektiv A I		985	985
Handelsbanken Norden Selektiv A I		882	882
HSBC GIF Euroland Equity Ac - EUR		1 559	1 559

1000 €	Andel av samtliga	Bokföringsvärde	Gångse värde
	aktier %	31.12.2011	31.12.2011
ICECAPITAL Global U & E B		584	1 122
iShares DJ Euro Stoxx 50 ETF		3 459	3 459
iShares DJ Industrial Average (DE) ETF		4 939	5 341
iShares MSCI Thailand Investable Market ETF		974	974
iShares Russell 2000 Value Fund ETF		1 058	1 064
iShares STOXX Europe 600 (DE) ETF		3 045	3 080
JPM US Select 130/30 A acc-USD		2 028	2 547
JPM US Select Equity A USD Acc		2 433	2 862
Limited Life Credit Opportunity AX EUR		6 000	6 374
Morgan Stanley US Advantage A Acc EUR		4 219	4 814
Muzinich Funds - Americayield Fund Hedged Acc		986	1 122
Muzinich Short Duration High Yield Fund I		18 952	19 249
Odin Finland II		862	862
OP-High Yield A		5 000	5 036
Pictet Funds Global Emerging Debt HI Acc EUR		4 654	6 885
Schroder ISF US Small & Mid-Cap Equity		1 271	1 650
Seligson & Co Penningmarknadsfond A		1 608	1 615
Seligson Penningmarknadsfond I A (institution)		771	771
SPYDR Standard & Poors 500 Index Ser.1 Standard		1 324	1 418
Stone Harbor High Yield Bond Fund I - EUR A		3 551	4 013
Sydinvest Emerg.Mkts. Local Currency Bonds		6 705	6 930
Sydinvest Emerg.Mkts.Bond Engros		5 262	8 686
Taaleritehdas Rupla Osake A (Kasvu)		657	657
Vanguard MSCI Emerging Markets ETF		914	914
Övriga		1 163	1 193
		193 569	207 603

Andelar i kapitalfonder

Duke Street Capital VI LP	1 602	1 602
MB Equity Fund III Ky	485	632
MB Equity Fund IV Ky	699	701
The Triton Fund II L.P.	888	888
The Triton Fund III L.P.	3 610	3 610
Permira Europe IV LP2	902	947
Teknoventure Rahasto III Ky	903	1 160
Selected Private Equity Funds I Ky	2 263	2 263
Partners Group European Buyout	3 064	3 064
Partners Group European Mezzanine	1 856	1 938
Selected Mezzanine Funds I Ky	2 500	2 610
Euro Choice IV GB Limited	1 310	1 310
Aberdeen Indirect Property Partners	1 172	1 172
Sponda Fund I Ky	875	875
Kauppakeskuskiint. FEA Ky	14 492	14 492
Övriga	2 957	3 820
	39 579	41 083

1000 €	Immateriella rättigheter och övriga utgifter med lång verkningstid	Förskotts- betalningar	Inventarier	Sammanlagt
10. FÖRÄNDRINGAR I IMMATERIELLA OCH MATERIELLA TILLGÅNGAR I MODERBOLAGET				
Anskaffningsutgift 1.1.2011	2 369	2 857	780	6 007
Helt avskrivna under föregående år	-300		-52	-351
Ökningar	3 547	409	133	4 089
Minskningar	-	-3 170	-135	-3 305
Anskaffningsutgift 31.12.2011	5 616	96	727	6 439
Akkumulerade avskrivningar 1.1.2011	-1 384		-244	-1 629
Helt avskrivna under föregående år	300		52	351
Akkumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar	-		51	51
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-332		-140	-472
Akkumulerade avskrivningar 31.12.2011	-1 416		-282	-1 698
Bokföringsvärde 31.12.2011	4 200	96	446	4 741

1000 €

2011

11. EGET KAPITAL

Bundet		
Aktiekapital 1.1 / 31.12		27 751
Överkursfond 1.1 / 31.12		10 723
Bundet sammanlagt		38 474
Fritt		
Styrelsens dispositionsmedel 1.1 / 31.12		8
Vinst från tidigare räkenskapsperioder 1.1.2011		19 669
Vinst för räkenskapsperioden 2010		14 654
Vinst från tidigare räkenskapsperioder 31.12.2011		34 323
Räkenskapsperiodens vinst		2 881
Fritt sammanlagt		37 213
Eget kapital sammanlagt		75 687
Kalkyl över utdelningsbara medel 31.12.2011		
Räkenskapsperiodens vinst		2 881
Styrelsens dispositionsmedel		8
Vinst från tidigare räkenskapsperioder		34 323
Utdelningsbara medel sammanlagt		37 213

1000 €	2011	2010
12. SKULDER		
Övriga skulder		
Till företag inom samma koncern	264	243
13. PREMIEANSVAR		
Från premieansvar har avdragits aktiverade anskaffningsutgifter (zillmering)		
Pensionsförsäkring	231	435
	231	435
14. ANSVARSSKULD FÖR FONDFÖRSÄKRINGAR		
Premieansvar	270 488	299 756
Ersättningsansvar	1 467	1 839
	271 955	301 595
15. SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		
Ansvar för mervärdesskatt		
I anslutning till gruppregistrering för mervärdesskatt är bolaget tillsammans med övriga medlemmar gemensamt ansvarigt för de mervärdesskattebelopp som den skattskyldiga gruppen i Ömsesidiga arbetspensionsförsäkrings- bolaget Varma ska redovisa för		
Företag inom samma koncern	-544	104
Övriga företag	6 025	-5 553
Placeringsförbindelser		
Förbindelser om teckning av andelar i kapitalfonder	27 225	32 229
Lån till närståendekrets och transaktioner mellan närstående		
Bolaget har inga penninglån, åtaganden eller ansvarsförbindelser till bolagets närståendekrets. Bolaget har inga transaktioner mellan närstående som skulle ha gjorts i enlighet med andra än ordinarie handelsvillkor.		
	Gångse	Värdet på
	värde	underliggande
		tillgångar
Räntederivat		
Termins- ja futurkontrakt	-87	6 864
Negativa värdeförändringar för icke-skyddande derivatkontrakt behandlas i bokföringen som kostnad.		
Värdepapper som ställts som säkerhet för derivathandeln		1 004

1000 €	2011	2010
16. NYCKELTAL FÖR SOLVENSEN		
Verksamhetskapital		
Eget kapital efter avdrag för föreslagen vinstutdelning	72 806	58 152
Frivilliga reserver och avskrivningsdifferens	90	63
Värderingsdifferensen mellan tillgångarnas gängse värden och bokföringsvärden enligt balansräkningen	38 700	34 138
Immateriella tillgångar som inte bokförts som kostnad	-3 842	-3 465
Övriga poster	-1 736	-1 071
Verksamhetskapital sammanlagt	106 018	87 816
Utjämningsbelopp för skaderika år som ingår i den försäkringstekniska ansvarsskulden	5 553	5 009
Solvenskapital	111 571	92 825
Verksamhetskapitalets minimibelopp enligt 11 kap. 12 § i lagen om försäkringsbolag	30 000	29 10
Solvenskapitalet i proportion till den försäkringstekniska ansvarsskulden för egen räkning, minskad med utjämningsbeloppet och 75 % av ansvarsskulden för fondförsäkringar	18,5 %	16,0 %

17. NOTER OM KONCERNEN

Försäkringsaktiebolaget Fennia Livs moderbolag är Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia, hemort Helsingfors.
En kopia av Fennias koncernbokslut finns tillgänglig på bolagets huvudkontor på Televisionsgatan 1 i Helsingfors.

Nyckeltal

1000 €	2011	2010	2009	2008	2007
KONCERNRESULTATANALYS					
Premieinkomst	78 701	59 637	69 563	54 207	62 699
Intäkter av och kostnader för placeringsverksamheten samt uppskrivningar och korrigeringar av dessa	-27 537	80 685	90 592	-84 439	39 601
Utbetalda ersättningar	-61 800	-51 254	-53 281	-75 966	-55 181
Förändring i ansvarsskulden före extra förmåner och förändring i utjämningsbeloppet	23 121	-61 799	-84 416	87 123	-32 500
Driftskostnader	-9 978	-8 405	-7 533	-6 801	-7 055
Övriga försäkringstekniska intäkter					8 000
Försäkringstekniskt resultat före extra förmåner och förändring i utjämningsbeloppet	2 508	18 865	14 925	-25 875	15 565
Övriga intäkter och kostnader	-828	0	0	-62	-9
Rörelsevinst	1 679	18 865	14 925	-25 937	15 556
Förändring i utjämningsbeloppet	-747	-544	-290	-686	-618
Extra förmåner	2 017	-3 846	-3 579	-214	-6 214
Vinst före reserver och skatter	2 949	14 474	11 056	-26 837	8 724
Skatter	-585	-359	-627	275	-2 063
Koncernens vinst under räkenskapsperioden	2 364	14 115	10 429	-26 562	6 662
Total premieinkomst (1 000 €)	79 461	60 165	70 010	54 719	63 157
Omkostnadsprocent av belastningsinkomsten	116,0 %	108,1 %	101,9 %	91,0 %	90,6 %
Omkostnadsprocent av balansomslutningen	1,3 %	1,2 %	1,2 %	0,9 %	1,1 %
Verksamhetskaptal (1 000 €)	98 319	106 018	87 816	47 765	91 270
Verksamhetskaptalets minimibelopp (1 000 €)	30 647	30 000	29 107	28 090	29 665
Utjämningsbelopp (1 000 €)	6 300	5 553	5 009	4 719	4 033
Solvenskapital (1 000 €)	104 619	111 571	92 824	52 484	95 302
Solvensnivå	17,4 %	18,5 %	16,0 %	9,4 %	16,1 %
Totalresultat	-8 736	24 079	42 932	-38 333	11 145
Avkastning på totalkapitalet	1,9 %	7,6 %	11,0 %	-3,5 %	6,4 %

Nyckeltalen härrör från moderbolagets siffror med undantag för resultatanalysen.

1000 €	2011		2010		2009		2008		2007	
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
PLACERINGSFÖRDELNING (GÅNGSE VÄRDEN)										
Lånefordringar ¹⁾	3 201	0,5								
Masskuldebrevslån ^{1), 2)}	320 125	50,5	335 085	53,8	395 394	65,8	343 210	59,9	338 604	53,6
* inklusive räntefonder	122 616	19,4	107 977	17,3	99 651	16,6	58 735	10,3	67 911	10,7
Övriga finansmarknadsinstrument och depositioner ^{1), 2), 3)}	76 245	12,0	48 480	7,8	25 104	4,2	82 311	14,4	85 162	13,5
* inklusive räntefonder	11 276	1,8	12 761	2,0	12 417	2,1	19 209	3,4	11 221	1,8
Aktier och andelar	124 737	19,7	133 473	21,4	87 733	14,6	47 032	8,2	101 135	16,0
Fastighetsplaceringar ⁴⁾	108 667	17,2	93 184	15,0	77 990	13,0	71 154	12,4	56 331	8,9
* inklusive placeringsfonder och fondföretag	17 197	2,7	17 066	2,7	16 387	2,7	16 630	2,9	7 239	1,1
Övriga placeringar	316	0	12 519	2,0	15 051	2,5	29 057	5,1	50 874	8,0
Placeringar sammanlagt	633 290	100,0	622 741	100,0	601 272	100,0	572 764	100,0	632 105	100,0
Masskuldebrevsportföljens modifierade duration	3,70		2,86		3,00		3,41		4,13	

¹⁾ Inklusive upplupna räntor.

²⁾ Av räntefonderna ingår långa räntefonder i masskuldebrevslån och korta räntefonder i övriga finansmarknadsinstrument.

³⁾ Inklusive depositioner som ingår i placeringarna i balansräkningen.

⁴⁾ Inklusive andelar i sådana placeringsfonder och placeringar i med dem jämförbara fondföretag, som placerar i fastigheter och fastighetssammanslutningar.

1000 €	2011	2010	2009	2008	2007
	€	€	€	€	€
SPECIFIKATION AV NETTOINTÄKTERNA AV PLACERINGSVERKSAMHETEN					
Direkta nettointäkter	15 505	19 334	18 754	27 532	22 497
Lånefordringar	54				
Masskuldebrevslån	9 406	13 318	13 451	15 798	12 878
Övriga finansmarknadsinstrument och depositioner	977	148	1 740	2 920	2 431
Aktier och andelar	3 003	2 231	514	6 963	5 049
Fastighetsplaceringar	3 731	4 582	4 083	3 102	1 938
Övriga placeringar	61	62	72	-283	1 082
Icke hänförliga intäkter, kostnader och driftskostnader	-1 727	-1 006	-1 105	-970	-880
Värdeförändringar i bokföringen ¹⁾	2 951	19 178	13 559	-41 608	9 388
Aktier och andelar	-6 136	6 727	2 081	-18 156	10 408
Masskuldebrevslån	4 682	12 124	14 971	-17 819	-4 893
Fastighetsplaceringar	3 745	921	-5 136	-4 123	3 864
Övriga placeringar	661	-594	1 642	-1 509	9
Nettointäkter av placeringsverksamheten i bokföringen	18 456	38 512	32 313	-14 076	31 885
Förändring i värderingsdifferenser ²⁾	-11 626	4 562	27 468	-12 749	-4 955
Aktier och andelar	-7 688	9 743	4 372	-9 845	-6 451
Masskuldebrevslån	-2 847	-4 801	22 579	710	-1 306
Fastighetsplaceringar	-98	526	934	1 015	574
Övriga placeringar	-994	-906	-417	-4 629	2 228
Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt gängse värden	6 830	43 074	59 781	-26 825	26 930
Derivatens andel av nettointäkterna av placeringsverksamheten	-953	-3 546	-1 897	4 030	670

¹⁾ Försäljningsvinster och -förluster samt övriga värdeförändringar i bokföringen

²⁾ Värdeförändringar utanför balansräkningen

1000 €	Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt gängse värden ¹⁾	Sysselsatt kapital ²⁾	Avkastning i % på sysselsatt kapital				
	€	€	2011	2010	2009	2008	2007
	2011	2011	2011	2010	2009	2008	2007
NETTOINTÄKTER AV PLACERINGSVERKSAMHETEN PÅ SYSSELSATT KAPITAL 1.1-31.12.2011							
Masskuldebrevslån ³⁾	11 241	333 813	3,4	5,5	15,3	-0,4	2,1
* varav räntefonder	2 077	117 291	1,8	9,9	37,7	-21,0	0,8
Övriga finansmarknadsinstrument och depositioner ³⁾	927	70 502	1,3	1,7	2,8	3,9	3,9
* varav räntefonder	-39	11 947	-0,3	2,2	4,4	-1,0	3,1
Aktier och andelar	-10 822	129 988	-8,3	18,6	13,7	-25,1	9,0
Fastighetsplaceringar ⁴⁾	7 433	85 648	8,7	7,4	-0,2	0,0	21,2
* varav placeringsfonder och fondföretag	640	16 900	3,7	7,8	-15,9	-27,5	3,7
Övriga placeringar	-223	6 526	-3,4	-10,1	4,2	-16,5	6,2
Placeringar sammanlagt	8 557	626 477	1,4	7,4	10,9	-4,2	4,8
Icke hänförliga intäkter, kostnader och driftskostnader	-1 727						
Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt gängse värden	6 830	626 477	1,1	7,2	10,7	-4,4	4,6

¹⁾ Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt gängse värden = Förändringen i marknadsvärdet enligt rapportperiodens början och slut – periodens kassaflöden. Med kassaflöden avses skillnaden mellan köp/kostnader och försäljning/intäkter.

²⁾ Sysselsatt kapital = Marknadsvärde vid rapportperiodens början + dagligen/månatligen tidsavvägda kassaflöden.

³⁾ Inklusive intäkter av räntefonder som statistikförs under berörda placeringar.

⁴⁾ Inklusive intäkter av placeringsfonder och fondföretag som statistikförs under fastighetsplaceringar.

Formler för beräkning av nyckeltalen

Premieinkomst = premieinkomst före återförsäkrares andel

Omkostnadsprocent (% av belastningsinkomsten) =

+ driftskostnader före förändringen i aktiverade anskaffnings-
utgifter för försäkringar
+ kostnader för ersättningshandläggning
belastningsinkomst

Omkostnadsprocent (% av balansomslutningen) =

+ totala driftskostnader
ingående balansens balansomslutning

Totalresultat = rörelsevinst (förlust) +/- förändring i värde-
ringsdifferenser utanför balansräkningen

Verksamhetskaptal, se kalkyl i noterna

Solvenskapital = verksamhetskaptal + utjämningsbelopp +
minoritetsandel

Solvensnivå (%) =

solvenskapital
+ försäkringsteknisk ansvarsskuld
- utjämningsbelopp
- 75 procent av ansvarsskulden för fondförsäkringar

Den försäkringstekniska ansvarsskulden beräknas efter åter-
försäkrares andel.

Avkastning på totalt kapital enligt gängse värde (%) =

+/- rörelsevinst eller förlust
+ finansiella kostnader
+ beräkningsräntekostnad
+/- förändring i placeringarnas värderingsdifferenser
+ balansomslutning
- ansvarsskuld för fondförsäkringar
+/- placeringarnas värderingsdifferenser

Divisorn vid beräkning av nyckeltalen beräknas som ett
medeltal av värdena enligt balansräkningarna för räk-
ningsperioden och föregående räkenskapsperiod.

Med beräkningsräntekostnaden avses den beräkningsränta
som gottskrivs försäkringarna under året utökad/reducerad
med eventuella ändringar i ansvarsskulden för räntekomplet-
teringar.

**Placeringsverksamhetens nettointäkter på sysselsatt
kapital enligt gängse värde (%)**

Placeringsverksamhetens nettointäkter enligt gängse värde
i relation till sysselsatt kapital beräknas per placeringsslag
och på placeringarnas totalbelopp med beaktande av kas-
saflödena under perioden.

Antal anställda i genomsnitt = Nyckeltalet beräknas som
ett medeltal av antalet anställda i slutet av varje kalendermå-
nad.

Risker och risk- och solvenshantering

1 ALLMÄNT OM RISK- OCH SOLVENSHANTERING

Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv (nedan Fennia Liv) ägs av Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia (nedan Fennia) med en andel på 60 procent och av Ömsesidiga försäkringsbolaget Pensions-Fennia med en andel på 40 procent. Fennia Kapitalförvaltning Ab (nedan Fennia Kapitalförvaltning), som bildades 2011, ägs helt av Fennia Liv och är dess dotterbolag. Fennia Liv hör till Fenniakoncernen. Ramen för risk- och solvenshanteringen i Fennia Liv beskrivs i de principdokument som fastställts av koncernbolagens styrelser. Den väsentligaste av dessa dokument är principerna för risk- och solvenshantering där man beskriver de allmänna principerna för både risk- och solvenshanteringen i koncernen.

I Fenniakoncernen avses med riskhantering koordinerade strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man identifierar, mäter, följer upp, hanterar och rapporterar koncernens och koncernbolagens risker. Med solvenshantering avses strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man styr och fastställer koncernbolagens och koncernens risktäckningskapacitet, riskvillighet och risktolerans samt de väsentligaste riskbegränsningarna.

2 ORGANISERING AV RISK- OCH SOLVENSHANTERING

Fennias styrelse i egenskap av styrelse för koncernens moderbolag är dess högsta beslutande organ och ansvarar för risk- och solvenshanteringen och att den ska passa ihop med koncernens pålitliga administrationssystem. Fennias styrelse ansvarar för att särdragen hos dotterbolagen, som hör till koncernen, och koncernens interna förbindelser (bl.a. interna transaktioner, dubbla kapital, flyttbarhet av kapital och användning av kapital i allmänhet) beaktas på ett ändamålsenligt sätt.

Fennia Livs styrelse ansvarar först och främst för att bolaget konsekvent följer koncernens principer för risk- och solvenshantering. Till dess ansvar hör att se till att bolaget har ett tillräckligt administrationssystem när det gäller verk-

samhetens kvalitet, omfattning och mångsidighet inklusive intern kontroll och riskhanteringssystem.

Styrelsen för Fennia Kapitalförvaltning har som ansvar att se till att bolaget följer principerna för Fenniakoncernens riskhanteringssystem till den del särdragen hos bolagets verksamhet inte kräver att man avviker från dem.

På övriga dotterbolag tillämpas Fenniakoncernens principer för risk- och solvenshantering i tillämpliga delar.

En riskhanteringskommitté har tillsatts för koncernens försäkringsbolag för att förbereda, styra och koordinera risk- och solvenshanteringsuppgifter samt för att förmedla information om detta. Riskhanteringskommitténs huvuduppgift är att stödja Fennias och Fennia Livs verkställande direktörer i frågor som rör risk- och solvenshantering. Kommitténs ordförande är Fennias verkställande direktör och kommitténs permanenta medlem Fennia Livs verkställande direktör.

För Fennia Kapitalförvaltning har en egen separat riskhanteringskommitté tillsatts. Dess ordförande är verkställande direktören för Fennia Kapitalförvaltning.

Styrmodellen för riskhanteringssystemet bygger på modellen med tre försvarslinjer.

1. Den första försvarslinjen ansvarar främst för den dagliga riskhanteringen och riskrapporteringen enligt godkända principer.
2. Den andra försvarslinjen äger riskhanteringsramen och ansvarar bl.a. för rapporteringen om och tolkningen, utvecklingen och planeringen av risk- och solvenshanteringen samt stödjer, följer upp och bedömer implementeringen av risk- och solvenshanteringsprocesser för affärsområden och stödfunktioner (första försvarslinjen).
3. Den tredje försvarslinjen har som uppgift att säkerställa effekten och effektiviteten av den interna kontrollen och risk- och solvenshanteringen.

Ansvaret för risk- och solvenshanteringen i modellen med tre försvarslinjer fördelas mellan olika aktörer på följande sätt:

- Verkställande direktör
Den verkställande direktören har, med stöd av ledningen, det allmänna ansvaret för att risk- och solvenshanteringen bereds och genomförs på ett ändamålsenligt sätt enligt styrelsens beslut.

- Affärsområden och stödfunktioner
Varje affärsområde och stödfunktion ansvarar först och främst för den dagliga riskhanteringen och riskrapporteringen enligt godkända principer, följer upp den totala riskprofilen för deras eget delområde (med stöd av den andra försvarslinjen) och ser till att verksamheten inom det egna delområdet löper enligt koncernens bindande dokumentation om risk- och solvenshantering.

- Aktuariefunktion
Den ansvariga aktuarien ansvarar för aktuariefunktionen och för att de försäkringsmatematiska metoder som används i prissättning och i beräkning av den försäkringstekniska ansvarsskulden är ändamålsenliga. Den ansvariga aktuarien fastställer även nivån på den försäkringstekniska ansvarsskulden. Aktuariefunktionen har en roll som aktör i både den första och den andra försvarslinjen. Aktuariefunktionen deltar i det effektiva genomförandet av riskhanteringssystemet, särskilt i skapandet av riskhanteringsmetoder, men också i genomförandet av bolagets egen risk- och solvensbedömning.

- Riskhanteringsfunktion
Riskhanteringsfunktionen har huvudansvar för den andra försvarslinjens uppgifter. Riskhanteringsfunktionen och dess processer har integrerats i Fenniakoncernens organisation på ett sätt som säkerställer dess operativa självständighet, dvs. att funktionen är fri från sådana inflytelser som kan äventyra dess objektiva, opartiska och självständiga genomförande av uppgifter.

Under riskhanteringsfunktionen har följande fem koordineringsgrupper tillsatts, via vilka riskhanteringsfunktionen utför en del av sina uppgifter:

- Koordineringsgrupp för försäkringsrisker
- Koordineringsgrupp för finansmarknadsrisker
- Koordineringsgrupp för operativa risker
- Koordineringsgrupp för risker förknippade med kvantitativa metoder
- Koordineringsgrupp för risker förknippade med affärsområdet.

Dessa koordineringsgrupper har som huvuduppgift att behandla strategier, processer och rapporteringsförfaranden, som behövs vid den fortgående identifieringen, mätningen, uppföljningen, hanteringen och rapporteringen av risker och deras inbördes samband.

- Compliance-funktion
Compliance-funktionen, som hör till den andra försvarslinjen, har som uppgift att se till att utfärdade lagar, förordningar, administrativa bestämmelser, finansbranschens självreglering och Fenniakoncernens interna regler tillämpas i verksamheten, och att försäkringsavtal och andra avtal och ändamålsenliga handlingsätt tillämpas i kundrelationer. Funktionens uppgift är också att främja tillämpning av bestämmelser genom förutseende rättslig rådgivning.
- Intern revision
För den tredje försvarslinjens uppgifter ansvarar en helt självständig intern revision.

3 RISKHANTERING

Med risk avses en osäker händelse och dess följd som kan utgöra hot eller en möjlighet för bolaget.

Riskhanteringsstrategier och -processer i koncernen delas in i följande delområden:

1. Identifiering av risker

Affärsområdena och stödfunktionerna i den första försvarslinjen identifierar och bedömer både i samband med

årsplaneringen och i den dagliga operativa verksamheten vilka risker som hotar verksamheten och målsättningarna. Identifiering och bedömning av risker koordineras i arbetet av koordineringsgrupperna som är underställda riskhanteringskommittén och riskhanteringsfunktionen.

2. Riskmätning

Vid riskmätningens processen bedöms i mån av möjlighet hur allvarliga riskerna är och sambanden mellan dessa. Syftet med riskmätningen är att skapa jämförbara mätare för olika risker och förbättra jämförbarheten mellan riskerna. Det är nödvändigt att mäta och jämföra risker därför att man med hjälp av detta kan rikta riskhanteringsåtgärder mot risker som är av väsentlig betydelse för verksamheten. Vid riskmätning tillämpas en metod som bygger på den s.k. Value at Risk-metoden. Riskhanteringsfunktionen ansvarar för mätningen av hur allvarliga risker är och sambanden mellan dem och för de metoder som används vid mätningen. Dessutom koordinerar funktionen mätningen och metoderna.

3. Riskuppföljning

I koncernen genomförs kvantitativ riskuppföljning, som består av olika riskindikatorer, och kvalitativ riskuppföljning, som bl.a. inkluderar uppföljning, bedömning och eventuell testning av planerade och fastställda hanteringsåtgärder. Den första försvarslinjen ser till att det finns en ändamålsenlig uppföljning av risker och att det för hanteringen finns tillräcklig information om dessa. Den första försvarslinjen följer upp sina planerade och fastställda hanteringsåtgärder och bedömer deras effekt. Den andra försvarslinjen, särskilt riskhanteringsfunktionen, genomför självständig kvantitativ och kvalitativ riskuppföljning på ett sådant sätt att denna uppföljning kan utnyttjas i den första försvarslinjen så bra som möjligt.

4. Riskhantering

Vid hanteringsprocessen prioriterar man risker och planerar hanteringsåtgärder med vilka man försöker kontrollera eller begränsa risker. Den första försvarslinjen genomför i egenskap av riskägare ändamålsenlig riskhantering och planerar hanteringsåtgärder. Den andra försvarslinjen, särskilt riskhanteringsfunktionen, stödjer, följer upp och bedömer den hantering som den första försvarslinjen genomför, men för att säkerställa sin självständighet deltar den inte i beslutfattandet av operativa beslut. Hanteringsmetoder som används inom olika riskområden beskrivs närmare i avsnitten 3.1–3.10.

5. Riskrapportering

I koncernen ska inträffade risker och deras effekter samt tillbud rapporteras utan obefogat dröjsmål via överenskomna rapporteringskanaler. I huvudsak är det affärsområdena och stödfunktionerna som rapporterar till respektive koordineringsgrupp, underställd riskhanteringsfunktionen, via vilka riskhanteringsfunktionen samlar information om riskerna. Som en del av den fortlöpande rapporteringen rapporterar riskhanteringsfunktionen om riskerna till riskhanteringskommittéerna och till respektive styrelser. Vid mycket allvarliga och brådskande ärenden kan affärsområdena och stödfunktionerna rapportera direkt till verkställande direktören, som meddelar riskhanteringsfunktionen och vid behov styrelsen. På motsvarande sätt kan riskhanteringsfunktionen vid mycket allvarliga och brådskande ärenden rapportera direkt till verkställande direktören eller styrelsen.

Riskhanteringens strategier och processer tillämpas på samtliga följande riskområden inom den övergripande riskkartan som skapats för att underlätta riskhantering:

- försäkringsrisker
- marknadsrisker
- motpartsrisker
- operativa risker
- risker förknippade med kvantitativa metoder
- koncentrationsrisker
- likviditetsrisk
- strategiska risker
- ryktesrisk
- grupprisker.

3.1 Försäkringsrisker

Försäkringsrisker är förknippade med försäkringsbolagets basverksamhet dvs. försäkring.

De väsentligaste försäkringsriskerna är förknippade med riskurval, säljstyrning och riskprissättning, dvs. eventuell förlustrisk som följer av att kostnader för framtida försäkringsersättningar (inkl. driftkostnader) överskrider de försäkringspremier som fås av försäkringar. I försäkringsriskerna ingår även storskaderisker (t.ex. katastrofrisker) och återförsäkringsskyddets lämplighetsrisker.

Till försäkringsrisken hör även förlustrisk, som beror på en ogynnsam värdeförändring i den försäkringstekniska ansvarsskulden, dvs. reservrisk. Reservriskerna är förknippade med de osäkra antaganden som används vid beräkning av ansvarsskulden och med beräknade ersättningsbelopp, driftkostnader och ogynnsamma avvikelser från faktiska kostnader i deras kassaflöden.

Till reservriskens försäkringstekniska riskfaktorer räknas bl.a. biometriska risker (dödlighetsrisk, länglevnadsrisk, risk för arbetsoförmåga och motsvarande risker) och olika annullationsrisker, t.ex. återköpsrisk vid livförsäkring.

Till den försäkringstekniska ansvarsskulden hör också marknadsrisker som t.ex. inflation och diskontoränta.

Försäkringsverksamheten baserar sig på tagande av försäkringsrisker, riskspridning inom försäkringsbeståndet och hantering av dessa. De viktigaste hanteringsåtgärderna när det gäller hantering av premierisker hänför sig till riskurval, prissättning, försäkringsvillkor och anskaffning av återförsäkringsskydd.

Med riskurval ger man anvisningar för försäljningen och säkerställer försäkringsverksamhetens lönsamhet. Riskurval hanteras genom att man statistiskt undersöker tidigare skadefall, som även står som grund för prissättning. I instruktionerna för riskurval fastställs vilka risker man försäkrar och hur stora försäkringsbelopp man accepterar.

Med prissättning av försäkringsrisker strävar man efter en önskad riskmotsvarighet, genom att sätta ett högre pris på en högre risk och vice versa. Utgångspunkten för prissättningen är uppgifternas riktighet och tillräcklighet och att man känner till försäkringsobjektet tillräckligt bra. Endast på detta sätt kan man ändamålsenligt tillämpa olika riskanalyser och besluta om premiens tillräckliga nivå.

Försäkringsvillkor har en avsevärd betydelse som ett instrument att begränsa försäkringsrisker. I försäkringsvillkoren fastställer man bl.a. försäkringsavtalets omfattning och ersättningsbegränsningar. Vid hantering av försäkringsrisker är det viktigt att utesluta icke-önskvärda risker eller via avtal begränsa dem till en önskvärd nivå.

Vid beräkning av ansvarsskulden tillämpas olika kvantitativa metoder, vars hantering har en central roll vid hantering av reservrisken. På reservriskens karaktär inverkar väsentligt utöver själva metoderna också tillräckligheten, kvaliteten och hanteringen av de uppgifter som används.

När det gäller livförsäkring begränsar lagstiftningen livförsäkringsbolagens rätt att höja premier eller ändra avtalsvillkor. Då påverkar avtalens längd reservriskens s.k. biometriska riskers nivå. Om de gjorda antagandena visar sig vara otillräckliga och det inte går att ändra på premierna, måste ansvarsskulden kompletteras med ett belopp som motsvarar den förväntade förlusten.

Genom att teckna återförsäkringar hanterar man och garderar man sig mot omfattande skador och skadefall. Användning av återförsäkring är förknippad med underordnade risker som återförsäkringens tillgångs-, pris- och motpartsrisk. Användning av avgiven återförsäkring inom

livförsäkringsverksamhet är liten och koncentrerar sig därför på ett antal motparter.

3.2 Marknadsrisker

Med marknadsrisker avses förlustrisker som direkt eller indirekt beror på ändringar i finansmarknadens variabler, t.ex. fluktuationer i räntor, aktier, fastigheter, valutakurser och kreditmarginaler, värdenivåer och volatiliteter.

Placeringsverksamhet och dess hantering har en särställning när det gäller hantering av marknadsrisker. De väsentligaste riskerna är förknippade med placeringarnas värdeminskningar och placeringarnas oförenlighet med karaktären hos den försäkringstekniska ansvarsskulden (s.k. ALM-risk)

De väsentligaste metoderna för hantering av marknadsriskerna hänför sig till val av placeringsinstrument, diversifiering av placeringar och riskbegränsning.

Utgångspunkten för hanteringen av marknadsrisker är att tillgångarna placeras i sådan egendom och i sådana instrument vars risker kan identifieras, mätas, följas upp, hanteras och rapporteras. Dessutom riktas på nya tillgångsposter och placeringsinstrument innan de skaffas i förväg fastställda åtgärder, med vilka man säkerställer hantering av nya tillgångsposter eller placeringsinstrument och deras ändamålsenlighet för affärsverksamhet och riskhantering.

Genom att diversifiera placeringarna tillräckligt omfattande strävar man efter optimal diversifieringsnytta, riskkorrigerad avkastning och förenlighet med tillgångar och skulder.

Den centrala hanteringsmetoden för marknadsrisker är användning av riskbudgetering vid solvenshantering. Med allokeringbegränsningar säkerställer man att placerings-tillgångarna är tillräckligt omfattande diversifierade i olika tillgångsslag. Dessutom fastställs detaljerade begränsningar, med vilka man säkerställer att diversifieringen även inom tillgångsslagen är tillräckligt omfattande.

KVANTITATIVA UPPGIFTER OM PLACERINGS-PORTFÖLJENS RISKPARAMETRAR I FENNIA LIV

	Förändringens inverkan på Fennias solvenskapital	
Ränteplaceringar	Räntenivå +0,1 %-enheter	- 11 mn
Aktieplaceringar	Värdeförändring -20 %	- 18 mn
Fastighetsplaceringar	Värdeförändring -10 %	- 12 mn

3.3 Motpartsrisker

Med motpartsrisker tar man hänsyn till eventuella förlus-

ter till följd av oväntad insolvens hos försäkringsbolagens motparter.

På motsvarande sätt som vid hantering av marknadsrisk är utgångspunkten för hantering av motpartsrisker att motparter och risker förknippade med dem kan identifieras, mätas, följas upp, hanteras och rapporteras.

Motpartsrisker uppstår främst (eftersom kreditmarginalrisker behandlas som marknadsrisker)

- till följd av motparten i derivatkontraktet, varvid endast avtalets eventuellt positiva marknadsvärde är utsatt för risker
- till följd av fordringar på försäkringskunder.

Vid hantering av motpartsrisker i fråga om derivatkontrakt bedöms motpartsrisken innan man sluter avtal med derivatmotparten. För att bedöma kreditvärdighet hos emittenter och motparter tar man främst hjälp av klassifikationer av ratinginstitut. En miniminivå har fastställts för kreditvärdigheten och begränsningar för ansvarets maximinivåer per motpart för att begränsa motpartsrisken.

Motpartsrisker uppstår även till följd av fordringar på försäkringskunder. Motpartsrisken som uppstår till följd av premiefordringar på kunder är i allmänhet mycket liten, eftersom obetalda premier leder till att försäkringsskyddet upphör eller minskas.

3.4 Operativa risker

I Fenniakoncernen avses med operativa risker förlustrisker som uppstår till följd av

- otillräckliga eller misslyckade interna processer
- personalen
- system
- externa faktorer.

I operativa risker ingår juridiska risker. Risker som beror på strategiska beslut samt ryktesrisker har begränsats utanför de operativa riskerna.

Syftet med hanteringen av operativa risker är att minska sannolikheten av oförutsedda förluster, dvs. minimera risker. De effektivaste riskhanteringsåtgärderna riktas mot de allvarligaste operativa riskerna. De allvarligaste riskerna när det gäller hantering av operativa risker är risker vars sannolikhet att inträffa är liten, men när risken väl inträffar är inverkan på verksamheten omfattande.

Hanteringsramen för Fenniakoncernens operativa risker bygger på insamling av uppgifter om operativa risker från olika källor, t.ex. kontroller av den interna revisionen, riskin-

dikatorer, bedömningar som bygger på scenarier, interna uppgifter om skador och förluster samt tillbud. Särskilt bedömningar som bygger på scenarier är i central roll när man bedömer verksamhetens risker på ett förutseende sätt. Det är främst affärsområdena och stödfunktionerna som ansvarar för insamlingen av uppgifter om operativa risker och för rapporteringen till riskhanteringsfunktionen.

Riskprofilen för de operativa riskerna bedöms och behövliga rapporter till styrelsen och för övrig intern användning utarbetas utifrån de uppgifter som samlats in från olika källor. På lång sikt förbättrar systematisk bedömning av risker nivån på riskhanteringen och hjälper affärsområdena och stödfunktionerna att förstå och hantera verksamhetens operativa risker.

För de viktigaste affärsområdena har beredskaps- och kontinuitetsplaner gjorts upp enligt vilka nyckelfunktionerna kan fullföljas i en eventuell störningssituation.

I Fenniakoncernen delas operativa risker in i följande kategorier:

- interna oegentligheter
- risker förknippade med anställda och personalen
- juridiska risker
- problem och avbrottsskador som rör data-, datakommunikations- och telefonsystem
- risker förknippade med kunder, produkter och affärsverksamhetens handlingsätt
- risker förknippade med processer
- risker förknippade med utomstående verksamhet.

3.5 Risker förknippade med kvantitativa metoder

Med kvantitativa metoder avses skapande av numeriska bedömningar genom att tillämpa statistiska, ekonomiska och matematiska teorier och metoder eller andra finansieringsteorier och -metoder. Till den kvantitativa metoden räknas även metoden där man strävar efter ett numeriskt slutresultat och som helt eller delvis bygger på subjektiv expertbedömning.

En kvantitativ metod kan vara felaktig och/eller vilseledande och leda till opålitlig rapportering och till fel slutsatser och på så sätt till felaktiga åtgärder av ledningen.

Risker förknippade med kvantitativa metoder hör till operativa risker, men på grund av deras speciella karaktär och deras betydelse samt för att underlätta hantering av dessa identifieras, mäts, följs upp, hanteras och rapporteras deras risker som eget riskområde.

Vid hantering av risker förknippade med kvantitativa metoder tar man hänsyn till risker som är förknippade med

- matematisk teori
- uppgifternas kvalitet
- estimering och parametrisering
- dokumentering
- validering
- personalen
- datasystem
- processer.

Vid hantering av risker förknippade med kvantitativa metoder är effektivt ifrågasättande av metoder och processer en styrande princip. Detta betyder att en obunden och sakkunnig aktör kritiskt borde analysera och bedöma metoder och processer.

Hantering av risker förknippade med kvantitativa metoder bygger på att varje methods struktur, matematiska teori och logik har dokumenterats väl och kan stödjas med vetenskapliga undersökningar och/eller med försäkringsbranschens bästa praxis så bra som möjligt. För att man ska kunna identifiera metodens styrka och svaghet är det viktigt att realvärldens matematiska förenklingar, numeriska metoder, approximationer och användning av subjektiva expertbedömningar utreds och dokumenteras tillräckligt noga. Ägaren och utvecklarna av metoden ska se till att metodens olika delområden fungerar på ett önskvärt sätt, att de passar för det ändamål de är avsedda för och att metoden är matematiskt korrekt och att de estimerade parametrarna är statistiskt pålitliga.

Hantering av uppgifternas kvalitet är lika viktigt som hantering av metodens struktur, teori eller logik. Tillförlitlighet kan uppnås endast med högklassiga uppgifter.

Validering av kvantitativa metoder omfattar processer och strategier med vilkas hjälp man strävar efter att bekräfta att metoden är ändamålsenlig och tillförlitlig samt att den fungerar på ett önskvärt sätt. Med hjälp av valideringen identifierar man eventuella svagheter och begränsningar hos metoden och problem som rör dess användning, och dessutom så kan man bedöma och hantera deras effekter.

3.6 Koncentrationsrisker

Med koncentrationsrisker avses riskkoncentrationer av olika slag som inbegriper förluster som kan vara så omfattande att de äventyrar försäkringsbolagets solvens eller ekonomiska ställning. Koncentrationsrisker uppstår oftast vid placeringsverksamhet, men de kan också uppstå vid försäkringsverksamhet och som kombinationer av dessa två.

Hantering av placeringsverksamheten, marknadsrisker

och motpartsrisker bygger på spridning, varvid betydande koncentrationsrisker i princip inte uppstår. Så kallade strategiska äganden utgör undantag, av vilka rätt betydande koncentrationsrisker kan uppstå.

Försäkringsverksamheten baserar sig på riskspridning inom försäkringsbeståndet, så att ett enstaka försäkringsobjekt med eget ansvar inte betonas för mycket. Denna risk hanteras bl.a. med anvisningar för riskurval och med återförsäkring.

3.7 Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken att inte kunna utföra framtida betalningsskyldigheter eller att dessa kan utföras endast genom speciella åtgärder.

Likviditetsrisken delas in i kortsiktiga och långsiktiga risker. Kortsiktiga likviditetsrisker är risker som är förknippade med kassaflöden av tillgångar och skulder med en löptid på mindre än 4 månader (s.k. kassahanteringsrisker). Med långsiktiga likviditetsrisker avses förenlighetsrisker förknippade med kassaflöden av tillgångar och skulder flera år till och med decennier framåt.

Kortsiktiga likviditetsrisker hanteras genom att upprätthålla tillräcklig likviditetsreserv och genom likviditetsplanering.

Likviditetsreserven styrs bl.a. av följande principer:

- en minimallokering införs för penningmarknadsplaceringar
- aktie- och ränteplaceringar ska kunna omsättas i pengar
- penningmarknadsplaceringar sprids och för dem införs motparts limiter
- antalet illikvida placeringar begränsas i hela placeringsportföljen.

Vid planering av likviditet skapas dagspecifika prognoser för utgående betalningar för de fyra följande månaderna. Syftet med hanteringen av kortsiktiga likviditetsrisker är att andra placeringar än penningmarknadsplaceringar inte behöver realiseras, och att kapitalförvaltarens kortsiktiga likviditetsreserver eller placeringar inte behöver användas eller realiseras.

Den långsiktiga likviditetsrisken följs upp och rapporteras som egen risk, men den hanteras inte som en separat risk utan dess hantering kombineras med hantering av ränterisken.

3.8 Strategiska risker

Med strategiska risker avses risker som är förknippade med försäkringsbolagets strategi och som beror på felaktiga affärsbeslut, felaktig eller misslyckad genomföring av af-

färsbeslut eller oförmåga att anpassa affärsverksamheten till förändringar i omgivningen eller med beaktande av det önskade framtida läget.

Med strategi avses ett flertal långsiktiga planer eller åtgärder med vilkas hjälp försäkringsbolaget förflyttas från det nuvarande läget till ett önskat framtida läge.

De strategiska riskerna har flera olika dimensioner, och riskerna har delats in i följande grupper:

- Strategiska makrorisker som är förknippade med t.ex. trendförändringar i befolkningen, den sociala tryggheten och kulturen, reglering, förändringar i myndighetstillsynen och politiken samt trendförändringar i klimatet och geopolitiken.
- Branschspecifika strategiska risker är förknippade med förändringar i konkurrensen inom försäkrings- och finansbranschen och med efterfrågan på försäkringstagare eller investerare.
- Strategiska risker förknippade med den interna verksamheten kan t.ex. vara utvidgningsrisker, risker förknippade med den interna utvecklingen och risker förknippade med tillgänglighet av extra kapitalisering.

Utgångspunkten för hanteringen av strategiska risker är att identifiera koncernens och varje koncernbolags strategiska risker och iakttä olik svaga signaler samt att bedöma hur olika evenemang, trender och scenarier påverkar affärsverksamhetens hållbarhet och utvecklingen av solvensställningen på både kort och lång sikt.

3.9 Ryktesrisk

Med ryktesrisk avses risken för att produktnamnet Fennia skadas eller att den offentliga bilden av ett enskilt bolag som hör till Fennia-gruppen eller Fenniakoncernen skadas. Ryktesrisken kan uppstå även till följd av samarbetspartner, om deras värden och/eller verksamhetsprinciper avviker från Fenniakoncernens.

Ryktesrisken är ofta en följd av andra risker eller händelser, t.ex. operativa risker.

Utgångspunkten för hanteringen av ryktesrisken är att identifiera de eventuella händelser som kan inverka negativt på koncernens eller koncernbolagens image. Karaktären av ryktesrisken avviker från övriga risker genom att ryktesriskhändelser kan vara helt eller delvis verkliga eller helt utan verklighetsgrund (t.ex. ett falskt rykte). Ryktesrisker kan ofta förebyggas eller så kan åtminstone effekterna av händelserna minskas.

Hantering av ryktesrisken grundar sig på att man över-

gripande väl känner till och förstår affärsverksamheten och dess begränsningar. Ryktesrisken kan inte hanteras som ett eget riskområde utan främst som utvidgning av hanteringen av operativa risker. Efter att man identifierat de risker som påverkar ryktesrisken kan man inom organisationen kräva olika riskminskningsåtgärder, anmälningsförfaranden och intern kommunikation.

Framgångsrik hantering av ryktesrisken bygger även på en tydlig och genomtänkt extern kommunikation. Det är viktigt att budskapet är korrekt och att kommunikationen sker mellan rätt aktörer.

Till hantering av ryktesrisken hör också att följa lagar, bestämmelser och föreskrifter samt att agera som myndigheterna förutsätter. Den offentliga bilden av försäkringsbolaget och dess tillförlitlighet kan skadas avsevärt om olika lagar, bestämmelser samt myndigheternas krav inte följs.

3.10 Grupprisker

Med grupprisker avses risker som beror på att Fennia och dess dotterbolag driver affärsverksamhet i koncernform. Grupprisker kan delas in i följande grupper:

- transaktionsrisker
- smittrisker
- risker för intressekonflikter
- koncentrationsrisker
- risker förknippade med administration.

Med transaktionsrisker avses risker som är förknippade med gruppintern transaktioner, t.ex. med ändamålsenlig prissättning.

Till smittrisker räknas situationer där bolagets problem eller de risker som bolaget tagit smittar av sig till koncernens övriga bolag eller hela koncernen. Till denna grupp räknas även risker förknippade med moraliska risker (moral hazard), med vilka man avser situationer där den alltför stora risken, som bolaget tagit med avsikt och på ett omoraliskt sätt, och förlusten till följd av den helt eller delvis överförs för att bäras av moderbolaget eller övriga dotterbolag.

Risker för intressekonflikter uppstår då dotterbolagens, moderbolagets och/eller hela koncernens intressen är inbördes motstridiga.

Koncentrationsrisker inträffar om en enskild motpart blir för betydande på koncernnivå, även om risken skulle vara inom tillåtna gränser för de enskilda bolagen.

Risker förknippade med administration beror på att en del av funktionerna har ordnats på koncernnivå och en del på ett enskilt bolags nivå. Skillnader i bolagens administra-

tionssystem kan leda till koordinationsutmaningar och extra risker.

Hantering av grupprisker bygger på en tydlig koncernstruktur. Gruppriskens betydelse ökar vid invecklade ägarstrukturer. Dessutom baserar sig ändamålsenlig hantering av grupprisker på att affärsverksamheten planeras och följs upp på både enskilda bolags nivå och koncernnivå. Endast på detta sätt kan man säkerställa och följa upp utvecklingen av grupp målen och att de uppnås.

Hantering av grupprisker bygger också på att systemet för den interna kontrollen inom koncernen och särskilt riskhanteringssystemet och Compliance och de anmälningsförfaranden som hör till dem har fastställts och genomförts logiskt och transparent. Olika aktörers roller och ansvar ska också ur koncernsynvinkel vara tydliga och identifierade.

4 SOLVENS HANTERING

Med risktäckningskapacitet avses egna tillgångar som kan användas för att täcka förluster. Med riskvillighet avses hur stor risk man är benägen att ta för att nå affärsverksamhetsmålen, dvs. hur mycket av de egna tillgångarna man är redo att binda till risktagningen. Med risktolerans avses hur mycket de egna tillgångarna får variera när man försöker uppnå affärsverksamhetsmålen.

Målet med hanteringen av risk- och solvenshanteringen i koncernen är att stödja uppnåendet av affärsverksamhetens mål och kontinuiteten i affärsverksamheten. Detta genomförs genom att säkerställa att de tagna riskerna är i rätt proportion till risktäckningskapaciteten, riskvilligheten och risktoleransen samt att skapa förutsättningar för en ostörd verksamhet även i händelse av oväntade förluster genom att identifiera de hot och möjligheter som påverkar affärsverksamhetsstrategin och övriga mål.

Den allmänna riskvilligheten och risktoleransen hanteras genom att sätta upp mätare och målgränser (s.k. riskbudgetering) för de mest betydande riskerna och för de kombinerade riskerna. De uppställda riskspecificerade begränsningarna ska effektivt begränsa Fenniakoncernens riskprofil, så att solvensen och risktagandet är under kontroll och stannar inom tillåtna gränser.

5 FÖRBEREDELSE INFÖR SOLVENS II

Koncernens förberedelser inför Solvens II är för risk- och solvenshanteringen del i det skedet att den dokumentation som uppfyller kraven för den kommande regleringen är i huvudsak klar och de centrala principer som styr verksamhe-

ten har fastställts. Nästa steg är att integrera de fastställda principerna i den dagliga verksamheten i organisationen.

År 2011 utarbetade man i koncernen centrala principdokument för risk- och solvenshanteringen för att bemöta de kommande utmaningar som Solvens II ställer. Dessutom tillsatte man på koncernnivå en riskhanteringsfunktion oberoende av den operativa affärsverksamheten i enlighet med Solvens II. Under 2011 beslöt man också att den 1 januari 2012 ta i bruk en styrmodell enligt Solvens II för riskhanteringssystemet, vilken gör riskhanteringsfunktionens roll och struktur tydligare i koncernen.

Under 2012 och 2013 är målet att i praktiken stegvis övergå till det kommande risk- och solvenshanteringssystemet och marknadsmässiga värderingsförfarandet i Solvens II, så att riskhanteringssystemet når full förenlighet med Solvens II senast den 31 december 2013. Koncernens riskhanteringsfunktion och riskhanteringskoordineringsgrupper, som är underställda riskhanteringsfunktionen, har en central roll i koordineringen av denna ändringsprocess.

Styrelsens förslag till hur vinsten ska disponeras

Fennia Livs utdelningsbara medel var 37 212 757,79 euro. Bolagets vinst för räkenskapsperioden var 2 881 218,08 euro. Styrelsen föreslår för bolagsstämman att utdelning inte delas ut och att räkenskapsperiodens vinst överförs till tidigare räkenskapsperioders vinstmedel.

Helsingfors den 5 mars 2012

Eero Lehti

Matti Ruohonen

Matti Carpén

Eeva Grannenfelt

Antti Kuljukka

Antti Vaahto

Seppo Rinta
verkställande direktör

Revisionsberättelse

Översättning

Till Försäkringsaktiebolaget Fennia Livs bolagsstämma

Vi har reviderat Försäkringsaktiebolaget Fennia Livs bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1. – 31.12.2011. Bokslutet omfattar koncernens samt moderbolagets balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen och för att de ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Styrelsen svarar för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på behörigt sätt och verkställande direktören för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt.

Revisorns skyldigheter

Vår skyldighet är att uttala oss om bokslutet, koncernbokslutet och verksamhetsberättelsen på grundval av vår revision. Revisionslagen förutsätter att vi iakttar yrkesetiska principer. Vi har utfört revisionen i enlighet med god revisionssed i Finland. God revisionssed förutsätter att vi planerar och genomför revisionen för att få en rimlig säkerhet om huruvida bokslutet och verksamhetsberättelsen innehåller väsentliga felaktigheter och om huruvida medlemmarna i moderbolagets styrelse eller verkställande direktören har gjort sig skyldiga till en handling eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet gentemot bolaget, eller brutit mot lagen om försäkringsbolag, aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen. Valet av granskningsåtgärder baserar sig på revisorns omdöme och innefattar en bedömning av risken för en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn den interna kontrollen som har en betydande inverkan för upprättandet av ett bokslut och verksamhetsberättelse som ger riktiga och tillräckliga uppgifter. Revisorn bedömer den interna kontrollen för att kunna planera relevanta granskningsåtgärder, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i företags interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i företagsledningens bokföringsmässiga uppskattningar, liksom en bedömning av den övergripande presentationen av bokslutet och verksamhetsberättelsen.

Enligt vår mening har vi inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Enligt vår mening ger bokslutet och verksamhetsberättelsen riktiga och tillräckliga uppgifter om koncernens och moderbolagets ekonomiska ställning samt om resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är konfliktfria.

Helsingfors den 15 mars 2012

KPMG OY AB

Jaakko Nyman
CGR

Mikko Haavisto
CGR

Fennia Livs förvaltningsorgan 1.1.2012

STYRELSE

Ordförande

Eero Lehti

kommerseråd
styrelseordförande
Taloustutkimus Oy
Kervo

Vice ordförande

Matti Ruohonen

FD, SGF
Åbo

Medlemmar

Matti Carpén

vice verkställande direktör
kundrelationer, försäkringar,
pensioner och IT
Pensions-Fennia
Helsingfors

Eeva Grannenfelt

direktör, placeringar
Pensions-Fennia
Träskända

Antti Kuljukka

verkställande direktör
Fennia
Helsingfors

Antti Vaahto

styrelseordförande
Adversum Oy
Lahtis

Suppleanter

Eero Eriksson

vice verkställande direktör
Fennia
Helsingfors

Olavi Nieminen

styrelseordförande
Piiloset by Finnsusp Oy
Lundo

Styrelsens sekreterare

Heimo Äikäs

direktör för juridiska ärenden
Fennia
Helsingfors

LÄKARE

Lauri Keso

medicine och kirurgie doktor
specialist i inre medicin och
reumatologi

Juha Liira

medicine och kirurgie doktor
specialist i företagshälsovård
och arbetsmedicin

LEDNING

Seppo Rinta

verkställande direktör

Olli Hokkanen

biträdande direktör, IT

Ari Koskinen

direktör, kundservice,
service- och
produkt-utveckling

Päivi Ojala

aktuariedirektör

Aarni Pursiainen

placeringsdirektör

Kari Wilén

direktör, försäljning och
marknadsföring

Henk Fenni

FÖRSÄKRINGSAKTIEBOLAGET FENNIA LIV

Televisionsgatan 1

HELSINGFORS

Postadress 00017 FENNIA

Telefon 010 5031

Fax 010 503 7900

www.henki-fennia.fi

